

نقد و جُudge سؤال

سال یازدهم ریاضی

(آزمون تعیین سطح تابستان)

۱۴۰۳ تیر ۲۹

مدت پاسخ‌گویی به آزمون: ۱۱۰ دقیقه

تعداد کل سوالات جهت پاسخ‌گویی: ۸۰ سؤال

وقت پیشنهادی (دقیقه)	شماره صفحه (دفترچه سؤال)	شماره سؤال	تعداد سؤال	نام درس	عنوان
۳۰	۳-۶	۱-۲۰	۱۰	طراحی	ریاضی (۱)
			۱۰	آشنا	
۳۰	۷-۱۰	۲۱-۴۰	۱۰	طراحی	هندسه (۱)
			۱۰	آشنا	
۳۰	۱۱-۱۶	۴۱-۶۰	۱۰	طراحی	فیزیک (۱)
			۱۰	آشنا	
۲۰	۱۷-۲۳	۶۱-۸۰	۱۰	طراحی	شیمی (۱)
			۱۰	آشنا	
۱۱۰	۳-۲۳	۱-۸۰	۸۰	جمع کل	

۱۱۰
آنچه از

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ تلفن: ۰۲۱-۶۴۶۳

۳۰ دقیقه
ریاضی (۱)
کل کتاب
صفحه‌های ۱ تا ۱۷۰

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس ریاضی (۱). هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

ریاضی (۱)

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

- ۱- بین جملات سوم و هفتم دنباله $a_n = 6(2)^{n-1}$ ، سه واسطه قرار می‌دهیم، به طوری که پنج عدد حاصل تشکیل یک دنباله حسابی می‌دهند. مجموع این واسطه‌ها کدام است؟

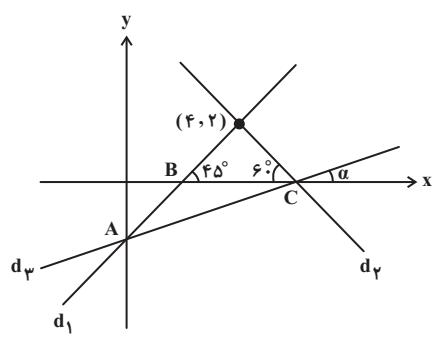
$$\frac{41}{27} \quad (۲)$$

$$\frac{82}{27} \quad (۴)$$

$$\frac{82}{9} \quad (۱)$$

$$\frac{41}{9} \quad (۳)$$

- ۲- در شکل زیر، مقدار $\tan \alpha$ کدام است؟ ($\tan 120^\circ = -\sqrt{3}$)

$$\frac{6-\sqrt{3}}{11} \quad (۱)$$

$$\frac{6+\sqrt{3}}{11} \quad (۲)$$

$$\frac{6-\sqrt{3}}{13} \quad (۳)$$

$$\frac{6+\sqrt{3}}{13} \quad (۴)$$

- ۳- ساده شده عبارت $A = \sqrt[4]{2\sqrt{2}\sqrt{2\sqrt{2}\sqrt{2}}}$ کدام است؟

$$\sqrt{2} \quad (۲)$$

$$4 \quad (۴)$$

$$\sqrt[4]{2} \quad (۱)$$

$$2 \quad (۳)$$

- ۴- مجموعه جواب نامعادله $\frac{(x^2-1)(x^3-1)(x^4-1)}{x-|x|} \leq 0$ شامل چند عدد صحیح است؟

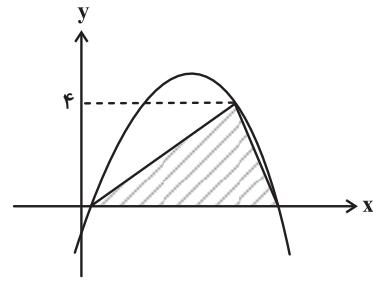
$$1 \quad (۲)$$

$$3 \quad (۴)$$

$$1 \quad (۱)$$

$$2 \quad (۳)$$

- ۵- نمودار تابع $f(x) = ax^7 + 4x + c$ در شکل زیر رسم شده است. اگر مساحت مثلث هاشورخورده زیر برابر $8\sqrt{3}$ باشد، مقدار a کدام است؟ ($ac = 1$)

$$\frac{1}{2} \quad (۱)$$

$$-\frac{1}{2} \quad (۲)$$

$$-2 \quad (۳)$$

$$2 \quad (۴)$$

-۶- رابطه $f = \{(1, 3), (a, 6), (1, a^2 - 2a), (-1, 4)\}$ معرف یک تابع است. مقدار a کدام است؟

۱ (۲)

-۳ (۱)

۳ (۴)

-۱ (۳)

-۷- اگر دامنه و برد تابع خطی f به ترتیب $[2, -1]$ و $[7, 4]$ باشد، ضابطه تابع $y = f(2x) - 3$ کدام می‌تواند باشد؟

$$y = 2x + 7 \quad (2)$$

$$y = -2x + 3 \quad (1)$$

$$y = 2x + 5 \quad (4)$$

$$y = -2x + 4 \quad (3)$$

-۸- با حروف کلمه «سولدوز» چند کلمه شش حرفی (بدون توجه به معنا) می‌توان نوشت که با حرف «و» شروع شود؟

۱۲۰ (۲)

۷۲۰ (۱)

۲۴ (۴)

۱۶۸ (۳)

-۹- نوع متغیرهای «گروه خونی افراد، میزان بارندگی در یک ماه، طول اضلاع مستطیل، تعداد روزهای بارش در یک ماه» به ترتیب از راست به چپ کدام

است؟

(۱) کیفی ترتیبی، کمی پیوسته، کمی گسسته، کمی گسسته

(۲) کیفی اسمی، کمی پیوسته، کمی گسسته، کمی گسسته

(۳) کیفی اسمی، کمی پیوسته، کمی گسسته، کمی پیوسته

(۴) کیفی ترتیبی، کمی گسسته، کمی پیوسته، کمی پیوسته

-۱۰- یک تیم والیبال ۷ والیبالیست دارد که قد هیچ دو نفری از آن‌ها برابر نمی‌باشد. یک والیبالیست به تصادف انتخاب می‌کنیم و بعد از آن والیبالیست

دیگری انتخاب می‌کنیم، اگر والیبالیست‌ها به ترتیب قد باشند، با کدام احتمال والیبالیست اول بعد از والیبالیست دوم قرار می‌گیرد؟

$$\frac{1}{7} \quad (2)$$

$$\frac{2}{7} \quad (1)$$

$$\frac{1}{2} \quad (4)$$

$$\frac{4}{7} \quad (3)$$

ریاضی (۱) - سوالات آشنا

۱۱- با ضرب سه جمله متولی یک دنباله هندسی به ترتیب در ۴، ۸ و ۱۶، یک دنباله حسابی به دست می‌آید. اگر مجموع مربعات سه جمله هندسی برابر

مجموع جملات حسابی باشد، جمله اول دنباله هندسی کدام است؟

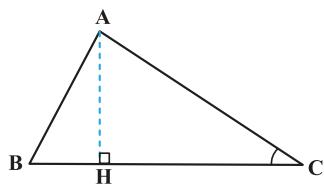
$$\frac{48}{5} \quad (۴)$$

$$\frac{24}{5} \quad (۳)$$

$$\frac{64}{7} \quad (۲)$$

$$\frac{32}{7} \quad (۱)$$

۱۲- در شکل زیر، $AC = ۹۶$ و $\cot \hat{C} = \frac{\sqrt{5}}{۷}$ ، اندازه ارتفاع AH ، کدام است؟

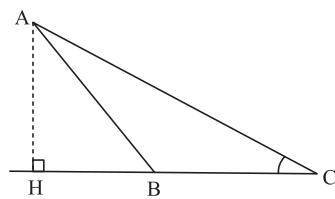
۴۸ (۱)

۵۶ (۲)

۶۴ (۳)

۷۲ (۴)

۱۳- در شکل زیر، فرض کنید $\sin \hat{C} = \frac{5}{۱۳}$ و $CH = ۹$ ، اندازه ارتفاع AH ، کدام است؟

۳/۲۵ (۱)

۳/۵ (۲)

۳/۶ (۳)

۳/۷۵ (۴)

۱۴- اگر $A = \sqrt[۴]{\sqrt{۹}\sqrt{۳}} (۱۲)^{-1/۴}$ باشد، حاصل $\frac{۱}{(۱+A^{-1})^{1/۲}}$ ، کدام است؟

$$6 \quad (۴)$$

$$5 \quad (۳)$$

$$4 \quad (۲)$$

$$3 \quad (۱)$$

۱۵- رأس سهمی $y = kx^2 - ۴x - ۶$ روی خط $y = -4x - 4$ قرار دارد. عرض رأس سهمی کدام است؟

$$-8 \quad (۴)$$

$$-4 \quad (۳)$$

$$6 \quad (۲)$$

$$2 \quad (۱)$$

۱۶- فرض کنید مجموعه جواب نامعادله $\frac{((m^2 - 1)x^2 - 4mx + 4)(2x - 3)}{x - 3\sqrt{x} + 2} \geq 0$ فقط یک بازه باشد، مقدار m ، کدام می‌تواند باشد؟

-۱ (۲)

۱ (۱)

۴) هیچ مقدار m وجود ندارد. $\frac{1}{3}$ (۳)

۱۷- نمودار تابع $y = x^3 - x - 2$ واحد به طرف x های منفی، سپس 90° واحد به طرف y های منفی انتقال می‌دهیم. نمودار جدید، در کدام بازه،

زیر محور x ها است؟

(-۵, ۳) (۲)

(-۵, ۲) (۱)

(-۲, ۵) (۴)

(-۲, ۳) (۳)

۱۸- ۵ نفر قرار است در یک جلسه سخنرانی کنند. در چند حالت، دو نفر خاص پشت سر هم سخنرانی می‌کنند؟

۴۸ (۲)

۲۴ (۱)

۹۶ (۴)

۷۲ (۳)

۱۹- دو تاس همگن را پرتاب می‌کنیم. با کدام احتمال، حداقل یک عدد مضرب ۳ و مجموع دو عدد رو شده برابر ۷ است؟

 $\frac{1}{9}$ (۲) $\frac{1}{18}$ (۱) $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{1}{6}$ (۳)

۲۰- چند عدد طبیعی پنج رقمی با ارقام غیر تکراری می‌توان نوشت که ارقام آن یک در میان زوج و فرد باشند؟

۱۹۲۰ (۲)

۱۸۴۰ (۱)

۲۴۰۰ (۴)

۲۱۶۰ (۳)

۳۰ دقیقه
هندسه (۱)
کل کتاب
صفحه‌های ۹ تا ۹۶

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس **هندسه (۱)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

هندسه (۱)

۲۱- مثلثی به اضلاع ۵، ۱۲ و ۱۳ مفروض است. اگر فاصله محل برخورد نیمسازها از ضلع به طول ۵، برابر $2x - 8$ و از ضلع به طول ۱۲، برابر

۱۳ باشد، فاصله آن از ضلع سوم چقدر است؟

۲ (۴)

۳ (۳)

۵ (۲)

۷ (۱)

۲۲- مجموع مقادیر صحیحی که قاعده مثلث متساوی‌الساقین با محیط ۱۶ واحد می‌تواند داشته باشد، کدام است؟

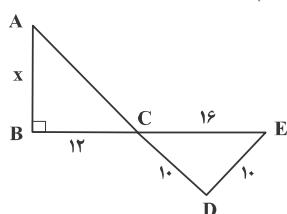
۵۵ (۴)

۴۵ (۳)

۳۶ (۲)

۲۸ (۱)

۲۳- در مثلثی به اضلاع $a = 3$ ، $b = 4$ و $c = 6$ ، حاصل $\frac{h_a - h_c}{h_b}$ کدام است؟ (ارتفاعات h_a ، h_b و h_c ، ارتفاعاتی نظیر اضلاع هستند)

 $\frac{1}{4} (۴)$ $\frac{3}{4} (۳)$ $\frac{2}{3} (۲)$ $\frac{1}{3} (۱)$

۲۴- در شکل مقابل، طول AB کدام است؟

۱۰ (۲)

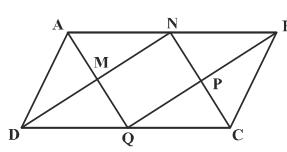
۱۲ (۱)

۹ (۴)

۱۱ (۳)

۲۵- مطابق شکل از برخورد نیمسازهای داخلی متوازی‌الاضلاع ABCD، چهارضلعی MNPQ پدید می‌آید که دو رأس مقابل آن روی محیط

متوازی‌الاضلاع است. اگر $AB = 10$ باشد، طول MP کدام است؟

۵ (۲)

۴ (۱)

 $5\sqrt{3} (۴)$ $4\sqrt{3} (۳)$

-۲۶- در مثلث قائم‌الزاویه‌ای با یک زاویه 15° ، اگر حاصل ضرب طول‌های اضلاع زاویه قائمه ۴ باشد، مجموع طول‌های آنها کدام است؟

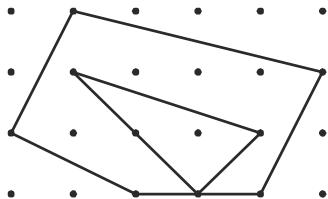
$$6\sqrt{2} \quad (4)$$

$$4\sqrt{5} \quad (3)$$

$$2\sqrt{6} \quad (2)$$

$$4\sqrt{2} \quad (1)$$

-۲۷- در شکل زیر، مساحت بین دو چندضلعی شبکه‌ای، کدام است؟

$$6/5 \quad (1)$$

$$7 \quad (2)$$

$$7/5 \quad (3)$$

$$8 \quad (4)$$

-۲۸- خطی که تمام وجهه یک مکعب را قطع می‌کند، با چند یال از آن متنافر است؟

$$5 \quad (2)$$

$$4 \quad (1)$$

$$8 \quad (4)$$

$$6 \quad (3)$$

-۲۹- محیط سطح مقطع حاصل از تقاطع یک صفحه با کره‌ای به شعاع R برابر 6π است. اگر فاصله مرکز کره از این صفحه برابر ۴ باشد، مساحت

کره کدام است؟

$$100\pi \quad (4)$$

$$84\pi \quad (3)$$

$$64\pi \quad (2)$$

$$36\pi \quad (1)$$

-۳۰- یک لوزی به طول قطرهای ۴ و ۸ را حول قطر بزرگش دوران می‌دهیم. حجم حاصل از این دوران کدام است؟

$$\frac{8}{9}\pi \quad (2)$$

$$\frac{4}{3}\pi \quad (1)$$

$$\frac{16}{9}\pi \quad (4)$$

$$\frac{32}{3}\pi \quad (3)$$

هندسه (۱) – سوالات آشنا

۳۱- در مثلث ABC ، $AB = AC$ و عمودمنصف AB ، ضلع AC را در نقطه M قطع می‌کند. اگر $\hat{B}M = 24^\circ$ باشد، اندازه زاویه BMC چند درجه است؟

(۷۸) ۴

(۵۴) ۳

(۴۸) ۲

(۳۶) ۱

۳۲- در یک مثلث قائم‌الزاویه، اندازه دو پاره خطی که ارتفاع وارد بر وتر، بر روی وتر ایجاد می‌کند، $6/4$ و $3/6$ سانتی‌متر است. مجموع اندازه‌های دو

ضلع زاویه قائمه در این مثلث، چند سانتی‌متر است؟

(۱۶) ۴

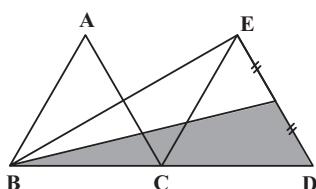
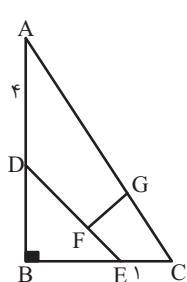
(۱۴) ۳

(۱۲) ۲

(۱۰) ۱

۳۳- در شکل زیر، مثلث‌های ABC و CDE متساوی‌الاضلاع به ضلع ۴ سانتی‌متر هستند. مساحت ناحیه هاشورخورده چند سانتی‌متر مربع

است؟

(۲۷) $\sqrt{3}$ (۴۷) $\sqrt{3}$ (۸۷) $\sqrt{3}$ (۶۷) $\sqrt{3}$

۳۴- در شکل زیر، اگر $\frac{AC}{CG} = \frac{DE}{EF} = 4$ باشد، اندازه FG کدام است؟

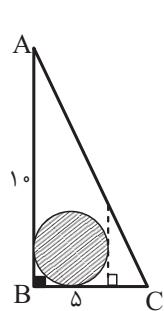
(۵) ۱

(۱/۲۵) ۲

(۱/۵) ۳

(۱/۷۵) ۴

۳۵- اگر اندازه اضلاع قائمه مثلث ABC ، 5 و 10 باشد، مساحت ناحیه هاشورخورده، کدام است؟ (طول خط‌چین برابر با قطر دایره است).

(۲۵) $\frac{\pi}{9}$ (۱۶) $\frac{\pi}{9}$ (۹) $\frac{\pi}{4}$ (۵) $\frac{\pi}{4}$

۳۶- در یک n ضلعی، با کم شدن یک ضلع، ۱۶ قطر از تعداد قطرهای آن کم می‌شود. اگر دو ضلع کم شود، چند قطر از تعداد قطرها کم می‌شود؟

۳۳ (۴)

۳۲ (۳)

۳۱ (۲)

۳۰ (۱)

۳۷- در فضاء، دو خط ℓ_1 و ℓ_2 موازی هستند. اگر خط d خط ℓ_1 را در یک نقطه قطع کند، کدام مورد در خصوص وضعیت خط d و ℓ_2 همواره درست است؟

(۴) غیر موازی‌اند.

(۳) غیر متقطع‌اند.

(۲) موازی‌اند.

(۱) متنافرند.

۳۸- در مثلث متساوی‌الساقین ABC و عمود منصف‌های دو ساق مثلث، قاعده BC را در نقاط M و N قطع می‌کند. کوچکترین زاویه مثلث AMN چند درجه است؟

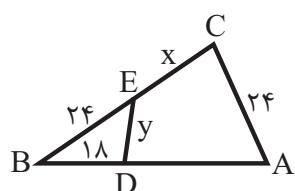
۲۰ (۴)

۲۵ (۳)

۲۰ (۲)

۱۵ (۱)

۳۹- در شکل زیر، $\frac{x}{y}$ کدام است. مقدار $\hat{A} = 80^\circ$ و $E\hat{C}A = B\hat{D}E$

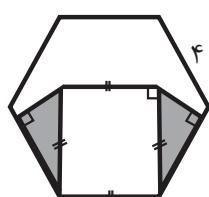

۱ (۱)

 $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۳)

۲ (۴)

۴۰- در شش‌ضلعی منتظم زیر، مساحت ناحیه هاشورخورده چند سانتی‌متر مربع است؟

 $\sqrt{3}$ (۱) $2\sqrt{3}$ (۲) $3\sqrt{3}$ (۳) $4\sqrt{3}$ (۴)

۳۰ دقیقه

فیزیک (۱)

کل کتاب

صفحه‌های ۱ تا ۱۴۹

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس فیزیک (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون آمروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون آمروز

فیزیک (۱)

۴۱- با توجه به جدول زیر، تعداد یکاهای اصلی متمایز به کار رفته در یکای فرعی کدام ثابت فیزیکی و یا کمیت، به درستی مشخص شده است؟

تعداد یکاهای اصلی متمایز به کار رفته در یکای فرعی	نام کمیت
۵	ثابت جهانی گازها
۴	گرمای ویژه
۲	فشار
۳	نیرو

(۱) ثابت جهانی گازها، نیرو

(۲) گرمای ویژه، فشار

(۳) گرمای ویژه، ثابت جهانی گازها

(۴) فشار، نیرو

۴۲- کدام گزینه جای خالی را برحسب نمادگذاری علمی به درستی پر می‌کند؟

$$9 \times 10^5 \text{ W}.\mu\text{s} = \boxed{\quad} \text{ mW.h}$$

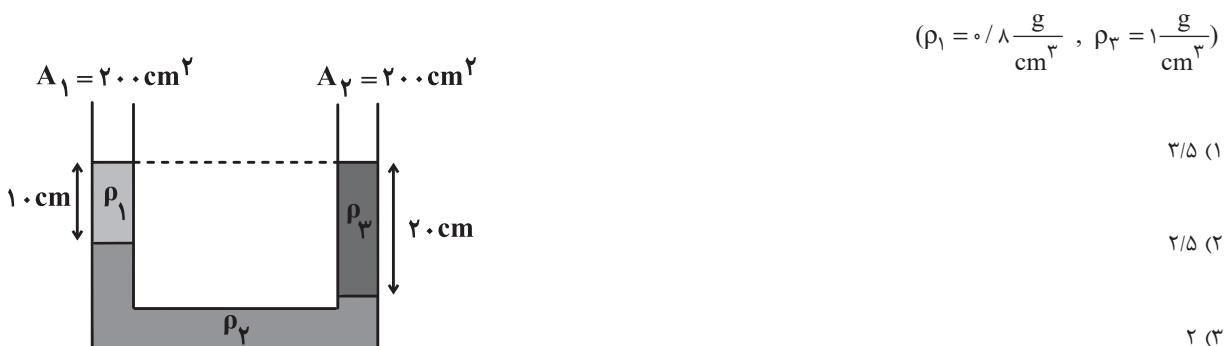
$$2 / 5 \times 10^{-1} \quad (2)$$

$$2 / 5 \times 10^{-3} \quad (1)$$

$$2 / 5 \times 10^{-2} \quad (4)$$

$$25 \times 10^{-3} \quad (3)$$

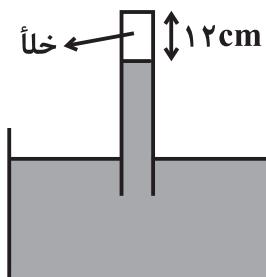
۴۳- در شکل زیر چند لیتر از مایع (۱) به شاخه سمت چپ اضافه کنیم تا پس از ایجاد تعادل، سطح مایع (۲) در دو طرف هم‌تراز شود؟

۴۴- در شکل زیر، لوله‌ای به صورت قائم درون ظرفی که حاوی مایعی به چگالی $\frac{g}{cm^3}$ است، قرار دارد. ارتفاع بخش خلاً بالای لوله ۱۲ cm و سطح مقطع لوله 5 cm^2 است. لوله را در راستای قائم چند سانتی‌متر جابه‌جا کنیم تا اندازه نیروی وارد بر ته لوله از طرف مایع $4/08$

$$(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}} = 10/6 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}, P_0 = 75 \text{ cmHg})$$

۲۰ (۱)

۱۸ (۲)

۱۴ (۳)

۶ (۴)

۴۵- بر جسمی به جرم 8 kg که روی یک سطح افقی ساکن است، نیروی $\vec{F} = 60\vec{i} + 40\vec{j}$ در SI وارد می‌شود. اگر اندازه نیروی اصطکاک وارد

بر جسم، 20 N باشد، تندی جسم پس از 10° متر جابه‌جایی در جهت مثبت محور x چند متر بر ثانیه خواهد شد؟

$$10(2) \quad 10\sqrt{2}(1)$$

$$5\sqrt{2}(4) \quad 5(3)$$

۴۶- یک بالابر مصالح ساختمانی که دارای توان ورودی 700 وات و بازده 80 درصد می‌باشد، پس از چند ثانیه می‌تواند 100 آجر که جرم هر یک

$$(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}) \quad 12500(1) \quad 1000(2)$$

$$125(3) \quad 10000(4)$$

۴۷- اختلاف دمای دو جسم A و B، 18 درجه سلسیوس است. اگر دمای جسم B برحسب کلوین، 4 برابر دمای جسم A برحسب درجه

سلسیوس باشد، دمای جسم B چند درجه فارنهایت می‌تواند باشد؟

$$206/6(1) \quad 185(2)$$

$$152/6(3) \quad 340(4)$$

۴۸- بخشی از یک ظرف عایق از روغنی با چگالی $\frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$ ۹۲۴ پر شده است. اگر در این ظرف ۱۰۰ گرم آب 95°C بریزیم، بعد از ایجاد تعادل، حجم روغن 10^{-5} m^3 افزایش می‌یابد. دمای تعادل آب و روغن چند درجه سلسیوس است؟ ($\beta_{\text{روغن}} = 7 \times 10^{-4}\text{ K}^{-1}$)

$$\text{حجم روغن} = \frac{J}{g \cdot {}^\circ\text{C}} \cdot \beta_{\text{روغن}} \cdot \Delta T$$

$$\Delta T = \frac{J}{g \cdot {}^\circ\text{C}} \cdot \beta_{\text{آب}} \cdot \Delta V$$

۲۹ (۴)

۲۴ (۳)

۲۶ (۲)

۲۸ (۱)

۴۹- مقداری گاز کامل فرایند AB را طی می‌کند. در این فرایند..... (W کار محیط روی دستگاه و ΔU تغییرات انرژی درونی گاز است).

۵۰- ماشین گرمایی A گرمایی Q_H را از محیط می‌گیرد و کار W_1 را انجام می‌دهد و گرمایی تلفشده Q_L را به ماشین گرمایی B می‌دهد و

ماشین گرمایی B با این گرمایی گرفته شده، کار W_2 را انجام می‌دهد. اگر بازده هر دو ماشین 60% باشد، حاصل کدام است؟

۲/۵ (۲)

۱ (۱)

۲ (۴)

۰/۴ (۳)

فیزیک (۱) - سوالات آشنا

۵۱- جرم یک قطعه سنگ قیمتی ۲۰۰۰ قیراط است و هر قیراط معادل ۲۰۰ میلی‌گرم است. جرم این سنگ چند گرم است؟

۱۰۰ (۴)

۴۰ (۳)

۱۰ (۲)

۴ (۱)

۵۲- اگر در رابطه $x = \frac{AB}{C} t^3 + Bt^2 + C$ بر حسب متر و t بر حسب ثانیه باشد، A، B و C به ترتیب از راست به چپ از جنس کدام کمیت‌ها می‌توانند باشند؟

(۲) طول، شتاب، سرعت

(۱) سرعت، شتاب، طول

(۴) شتاب، سرعت، طول

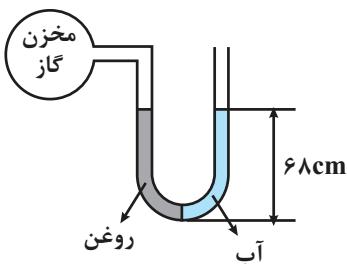
(۳) طول، سرعت، شتاب

۵۳- مکعب فلزی توپری به ابعاد $5\text{cm} \times 4\text{cm} \times 2\text{cm}$ و چگالی $\rho = 8\frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ از طرف یکی از وجهایش روی سطح افقی قرار می‌گیرد. بیشترین فشاری که مکعب می‌تواند بر سطح وارد کند، چند پاسکال است؟ ($g = 10\frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

۴×۱۰^۳ (۴)۱/۶×۱۰^۳ (۳)۴×۱۰^۳ (۲)۱/۶×۱۰^۳ (۱)

۵۴- مطابق شکل زیر، درون لوله U شکلی که به یک مخزن گاز متصل است، حجم مساوی از آب و روغن قرار دارد. فشار پیمانه‌ای مخزن گاز

چند میلی‌متر جیوه است؟ ($g = 10\frac{\text{m}}{\text{s}^2}$ ، آب $\rho_{\text{آب}} = 1000\text{ kg/m}^3$ ، روغن $\rho_{\text{روغن}} = 850\text{ kg/m}^3$ ، جیوه $\rho_{\text{جیوه}} = 1360\text{ kg/m}^3$)

۱ (۱)

۵ (۲)

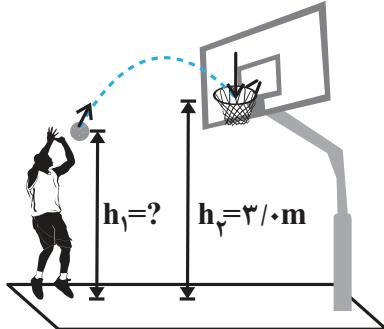
۱۰ (۳)

۴) صفر

۵۵- در شکل زیر، ورزشکار توپ را با تندي (سرعت) اولية $\frac{m}{s} ۵$ است. فاصله نقطه پرتاب توپ تا سطح زمين (h_1) چند متر است؟ مقاومت هوا ناچيز و $g = ۱۰ \frac{m}{s^2}$ است.

نقطه پرتاب توپ تا سطح زمين (h_1) چند متر است؟ مقاومت هوا ناچيز و $g = ۱۰ \frac{m}{s^2}$ است.

۲/۴۵ (۱)

۲/۴۶ (۲)

۲/۵۵ (۳)

۲/۶۴ (۴)

۵۶- پمپ آبی در هر دقیقه ۳ متر مکعب آب رودخانه‌ای را به نقطه‌ای منتقل می‌کند که ارتفاع آن تا سطح آب رودخانه ۲۴ متر است. اگر توان

ورودی پمپ ۲۰ کیلووات باشد، بازده پمپ چند درصد است؟ ($\rho_{آب} = ۱ \frac{g}{cm^3}$ ، $g = ۱۰ \frac{m}{s^2}$)

۳۰ (۴)

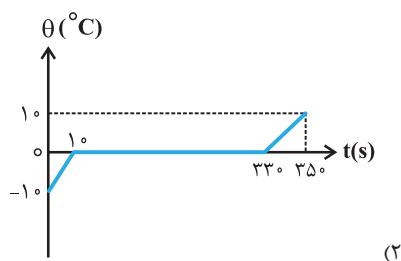
۴۰ (۳)

۶۰ (۲)

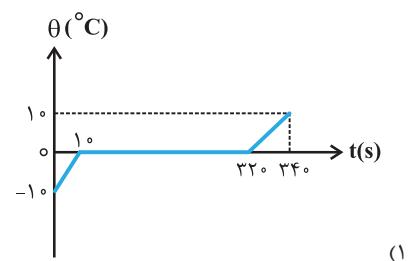
۷۰ (۱)

۵۷- به $۲۰.۰ g$ بخ $۱۰.۰^{\circ}C$ - با آهنگ ثابت $۲۱.۰ \frac{J}{kg}$ گرمای دهیم تا به آب $10^{\circ}C$ تبدیل شود. کدام نمودار، تغییرات دما را بر حسب زمان درست

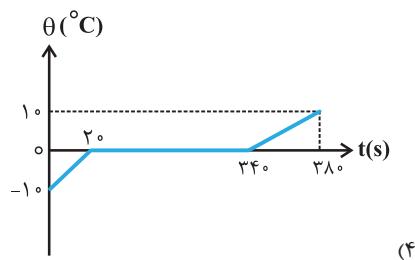
نشان می‌دهد؟ ($c_{آب} = ۴۲۰۰ \frac{J}{kg \cdot ^{\circ}C}$ و $L_F = ۳۳۶۰۰۰ \frac{J}{kg}$)

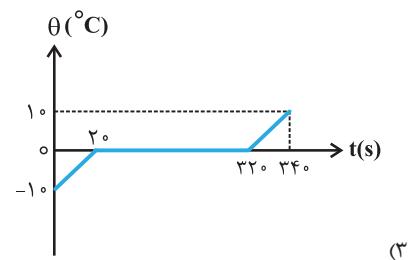
(۲)

(۱)

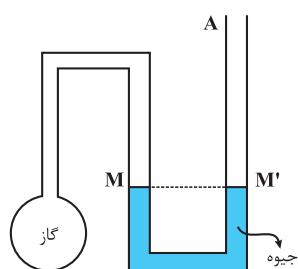
(۴)

(۳)

-۵۸- در شکل زیر دمای گاز 27°C درجه سلسیوس و فشار آن 75 cmHg سانتی‌متر جیوه است. اگر دمای گاز را 30°C درجه سلسیوس افزایش دهیم، چند سانتی‌متر به ارتفاع جیوه در شاخه A اضافه کنیم تا سطح جیوه در شاخه سمت چپ، در سطح M باقی بماند؟

۲۰ (۱)

۱۵ (۲)

۷/۵ (۳)

۵/۵ (۴)

-۵۹- در شکل زیر نمودار $P-V$ برای یک گاز آرمانی نشان داده شده است. کل کار انجام شده روی گاز در این چرخه، چند ژول است؟

۸۰۰ (۱)

-۸۰۰ (۲)

۴۰۰ (۳)

-۴۰۰ (۴)

-۶۰- نمودار تغییرات فشار بر حسب حجم برای مقدار معینی گاز کامل، مطابق شکل است. نسبت دمای مطلق گاز در حالت B به دمای مطلق آن در حالت A کدام است؟

۱ (۱)

۲/۵ (۲)

۵/۲ (۳)

۳/۱۲۵ (۴)

۲۰ دقیقه

کل کتاب شیمی (۱)
صفحه‌های ۱ تا ۱۲۲

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس **شیمی (۱)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

شیمی (۱)

۶۱- در یون X^{2+} تعداد الکترون‌ها با $n+1=5$ دو برابر تعداد الکترون‌ها با $n+1=4$ است. کدام گزینه درست است؟

(۱) این یون به آرایش الکترونی گاز نجیبی می‌رسد که آخرین فلز هم دوره آن، نخستین عنصر با زیرلایه $=2$ کاملاً پر است.

(۲) اتم آن می‌تواند اکسیدهایی با فرمول X_2O و XO تشکیل دهد.

(۳) در اتم X ، 10 الکترون با $=1$ وجود دارد.

(۴) عنصری که جرم اتمی میانگین ندارد، می‌تواند با اتم آن هم ستون باشد.

۶۲- اگر A، B، C، D و E به ترتیب از راست به چپ عناصرهای متوالی در دوره پنجم جدول تناوبی باشند و در جدول تناوبی برای عنصر B

جمله اتمی میانگین تعریف نشده باشد، کدام مطلب نادرست است؟ (نمادها فرضی هستند).

(۱) اختلاف عدد اتمی D با فراوان‌ترین گاز نجیب هوکرہ برابر ۲۷ است.

(۲) عدد اتمی A سه برابر عدد اتمی یکی از عناصرهای گروه ۱۴ جدول تناوبی است.

(۳) نسبت شمار نوترون‌ها به پروتون‌ها در ایزوتوپی از B که در پرشکی کاربرد دارد، کوچک‌تر از $1/5$ است.

(۴) یکی از عناصرهای هم‌گروه E در جدول تناوبی، بیشترین درصد فراوانی را در کره زمین دارد.

۶۳- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

(آ) شمار زیرلایه‌های با $n+1=7$ در یک اتم، دو برابر شمار زیرلایه‌های با $n+1=3$ است.

(ب) رنگ حاصل از آزمایش شعله لیتیم سولفات مشابه رنگ تابلوهای ساخته شده از دومین گاز نجیب جدول تناوبی است.

(پ) شمار الکترون‌های ظرفیت اتم Ge_{32} ، با تعداد زیرلایه‌های کاملاً پر در آرایش الکترونی اتم Ni_{28} برابر است.

(ت) میان نخستین عنصر دسته p و ششمین عنصر دسته d، ۲۰ عنصر در جدول دوره‌ای قرار دارند.

۲ (۲)

۱ (۱)

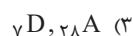
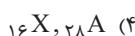
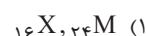
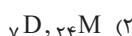
۴ (۴)

۳ (۳)

۶۴- بهترتب از راست به چپ، در اتم کدام عنصر، شمار الکترون‌های دارای عدددهای کوانتمی $= 1$ است و کدام یک از عنصرها با عنصر اکسیژن، مولکولی چهار اتمی که نسبت شمار الکترون‌های ناپیوندی به پیوندی

در آن برابر ۲ است، تولید می‌کند؟ (نماد عنصرها فرضی است).

۶۵- کدام گزینه درست است؟ ($N = 14$, $O = 16$: g.mol⁻¹)

(۱) نسبت جرم اکسیژن به نیتروژن در فرمول شیمیایی نیتروژن دی‌اکسید از این نسبت در دی‌نیتروژن ترا اکسید، بیشتر است.

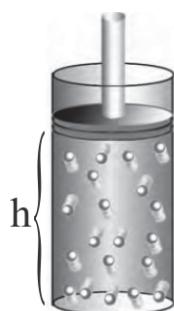
(۲) کروم با یکی از کاتیون‌های خود ترکیب $CrCl_3$ را تشکیل می‌دهد که فرمول اکسید دارای این کاتیون، به صورت CrO_3 است.

(۳) نام دو ترکیب PCl_3 و N_2O_3 به ترتیب فسفر تری‌کلرید و نیتروژن تری‌اکسید است.

(۴) نسبت تعداد اتم‌های اکسیژن به اتم‌های نیتروژن در نیتروژن دی‌اکسید چهار برابر این نسبت در دی‌نیتروژن مونوکسید است.

۶۶- سیلندری استوانه‌ای با پیستون روان مطابق با شکل زیر در اختیار داریم. اگر فشار گاز درون این سیلندر را ثابت نگه داریم، پیستون را به کدام

سمت حرکت دهیم تا دمای درون آن بر حسب کلوین 25% کاهش یابد و حجم سیلندر چند درصد مقدار اولیه خواهد شد؟

(۱) پایین - 25%

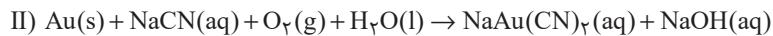
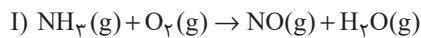
(۲) بالا - 25%

(۳) بالا - 75%

(۴) پایین - 75%

۶۷- با توجه به واکنش‌های (I) و (II)، کدام گزینه نادرست است؟ (واکنش‌ها موازن نشده‌اند).

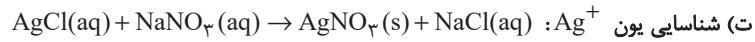
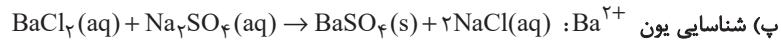
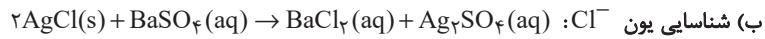
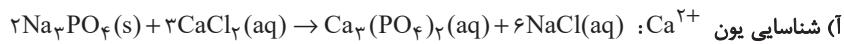
۱) مجموع ضرایب استوکیومتری مواد گازی در واکنش (I) از مجموع ضرایب استوکیومتری مواد محلول در آب در واکنش (II) بیشتر است.

۲) فلز شرکت کننده در واکنش (II)، به عنوان کاتالیزگر در تولید ترکیب واکنش‌دهنده در واکنش (I) به کار می‌رود.

۳) مجموع ضرایب استوکیومتری مواد نیتروژن‌دار در واکنش (I) با ضریب استوکیومتری واکنش‌دهنده نیتروژن‌دار در واکنش (II) برابر است.

۴) یکی از واکنش‌دهنده‌های واکنش (I)، جزء فراوان‌ترین گازهای هواکره در هوای پاک و خشک است.

۶۸- چند مورد از واکنش‌های زیر برای شناسایی یون گفته شده به درستی نوشته شده است؟

۱ (۲)

(۱) صفر

۳ (۴)

۲ (۳)

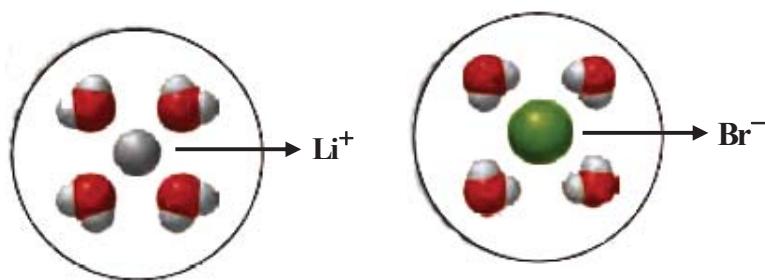
۶۹- کدام گزینه در رابطه با انحلال نمک‌های محلول در آب درست است؟

۱) فرایند انحلال این نمک‌ها در آب با فرایند انحلال ید در هگزان یکسان است.

۲) جاذبه جدیدی که در این نوع انحلال ایجاد می‌شود از جاذبه میان مولکول‌های آب خالص و نمک خالص ضعیفتر است.

۳) شکل پایین انحلال نمک لیتیم برمید در آب را نشان می‌دهد.

۴) در دمای اتاق، از انحلال هر مول BaSO_4 در ۱۰۰ گرم آب، دو مول یون در محلول آزاد می‌شود.

۷۰- عبارت کدام گزینه نادرست است؟

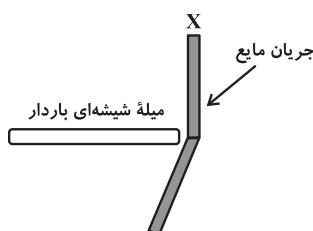
۱) مدل فضایپرکن، نسبت تعداد جفت الکترون‌های پیوندی به ناپیوندی و امکان جهت‌گیری در میدان الکتریکی برخلاف حالت فیزیکی در دمای اتاق، در

مولکول‌های آب و هیدروژن سولفید مشابه است.

۲) میزان قطبی بودن مولکول‌ها و جرم مولی آن‌ها در تعیین حالت فیزیکی و خواص ترکیب‌ها نقش مهمی دارند.

۳) در فشار یک اتمسفر، اختلاف نقطه جوش آب و اتانول برابر با اختلاف نقطه جوش اتانول و استون است.

۴) برخی ترکیب‌های هیدروژن‌دار گروه‌های ۱۵، ۱۶ و ۱۷ جدول دوره‌ای رفتاری متفاوت با ترکیب X در میدان الکتریکی از خود نشان می‌دهند.

شیمی (۱) - سوالات آشنا

۷۱- اگر تفاوت الکترون‌های یون X^{2-} ^{۷۹}، با شمار نوترон‌های آن، برابر ۹ باشد، عدد اتمی این عنصر کدام است و در کدام دوره جدول تناوبی جای

دارد؟

(۲) ۳۹، چهارم

(۱) ۳۴، چهارم

(۴) ۳۹، پنجم

(۳) ۳۴، پنجم

۷۲- چند مورد از مطالب زیر، درست است؟

• انرژی نور، با طول موج آن نسبت وارونه دارد.

• انرژی نور زرد از انرژی نور بنفش، بیشتر است.

• طول موج نور قرمز از طول موج نور آبی، بلندتر است.

• نور خورشید، از جنس پرتوهای الکترومغناطیسی است.

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۷۳- درباره اتم‌های A^{27}_{74} و M^{60}_{28} ، چند مورد از مطالب زیر، درست است؟

• عنصر M در دوره چهارم و گروه ۹ جدول تناوبی جای دارد.

• هر سه اتم، دو الکترون با عدد کوانتموی $l = 1$ و $n = 4$ دارند.

• در یون X^{2-} ، همه زیر لایه‌های الکترونی اشغال شده، پر هستند.

• اتم A، ۷ الکترون و اتم M، ۸ الکترون با عدد کوانتموی $l = 2$ دارند.

• اتم‌های A و M، با هم ایزوتوپ هستند و در واکنش با اتم اکسیژن، می‌توانند ترکیب‌های یونی تشکیل دهند.

(۵) ۴

(۴) ۳

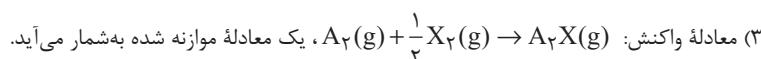
(۳) ۲

(۱) ۱

۷۴- کدام مورد درست است؟

۱) یک معادله موازن شده، شمار مول‌ها یا مولکول‌های موردنیاز از واکنش‌دهنده‌(ها) برای انجام یک واکنش را نشان می‌دهد.

۲) مطابق با قانون پایستگی جرم، شمار مولکول‌ها در دو سوی معادله یک واکنش شیمیایی، برابر است.

۴) قهوه‌ای شدن شکر سفید بر اثر گرما، نمونه‌ای از تغییر فیزیکی به شمار می‌آید.

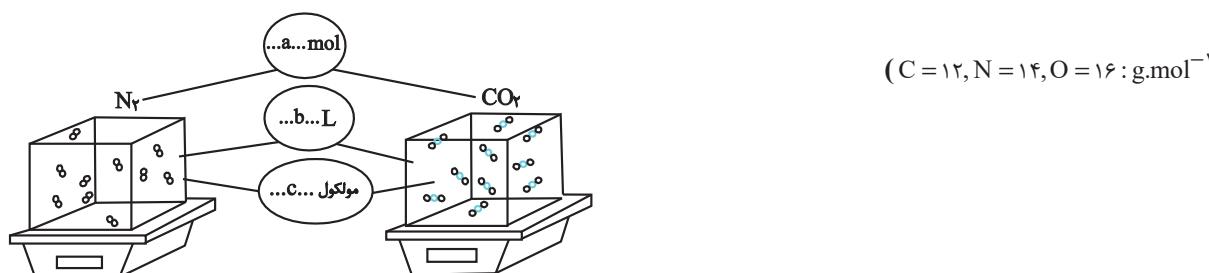
۷۵- کدام مورد درست است؟

۱) بیش از ۷۵ درصد تابش فرابنفش گسیل شده از خورشید به زمین، توسط لایه اوزون در استراتوسفر جذب می‌شود.

۲) در فرایند هابر، برای جداسازی نیتروژن از هیدروژن، مخلوط شامل فراورده‌(ها) را تا حدود -200°C سرد می‌کنند.

۳) نسبت درصد جرمی گاز نیتروژن در هوا به درصد جرمی این گاز در تایر خودرو، به تقریب برابر $95/0\%$ است.

۴) گاز نیتروژن، فراوان‌ترین جزء سازنده هواکره است که واکنش‌پذیری و کاربرد صنعتی ناچیزی دارد.

۷۶- با توجه به شکل زیر، چند مورد از مطالب زیر، درباره دو نوع گاز، نادرست است؟ (هر ذره را هم ارز $5/0\%$ مول در نظر بگیرید)

• نسبت c به a برای هر دو یکسان است.

• برای آن‌ها، در شرایط STP، برابر $4/22$ لیتر است.

• نسبت جرم گاز سبک‌تر به گاز سنگین‌تر، برابر $58/57$ است.

• اگر $L = b$ باشد، نسبت غلظت مولی گاز سنگین‌تر به گاز سبک‌تر، به تقریب برابر $1/1$ است.

۷۷- کدام موارد از مطالب زیر، نادرست است؟ ($H = 1, O = 16, Na = 23 : g \cdot mol^{-1}$)

آ) تفاوت شمار اتم‌های سازنده اسکاندیم سولفات و آمونیوم فسفات برابر ۳ است.

ب) درصد جرمی یون K^+ (aq) از درصد جرمی یون Na^+ (aq)، در آب دریا بیشتر است.

پ) در 500 گرم محلول 100 ppm سدیم هیدروکسید، $\frac{1}{25 \times 10^{-3}}$ مول از آن وجود دارد.

ت) اگر در 400 میلی‌لیتر از محلول یک ماده، $6/0$ مول از آن وجود داشته باشد، غلظت آن، $2/5$ مول بر لیتر است.

(۴) ب، پ

(۳) ب، ت

(۲) آ، ت

(۱) آ، پ

۷۸- 10 میلی‌لیتر محلول سولفوریک اسید با 210 میلی‌گرم منیزیم کربنات واکنش کامل می‌دهد. جرم اسید در 100 میلی‌لیتر محلول آن، چند

(گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید؛ $H = 1, C = 12, O = 16, Mg = 24, S = 32 : g \cdot mol^{-1}$)

(۴) $4/9$ ، $4/9/50$

(۳) $4/9/25$

(۲) $2/45/50$

(۱) $2/45/25$

۷۹- اگر 75 گرم محلول سیرشده از یک نمک با دمای $75^\circ C$ را گرما دهیم تا آب خود را از دست بدهد و 25 گرم نمک خشک به دست آید و 50

گرم از همان محلول سیر شده در دمای $0^\circ C$ ، دارای $5/13$ گرم نمک خشک باشد، ضریب θ در معادله خطی انحلال بدیری (S) برای این

نمک، به تقریب کدام است؟

(۴) $-0/31$

(۳) $0/31$

(۲) $-0/17$

(۱) $0/17$

۸۰- کدام فرایند به خاصیت گذرنگی (اسمنز)، مربوط نیست؟

(۲) متورم شدن زردآلوی خشک در آب درون لیوان

(۱) پلاسیده شدن خیار تازه در آب شور

(۴) نگهداری طولانی مدت گوشت و ماهی در نمک

(۳) تندشین شدن گل و لای در دریاچه‌ها

خودارزیابی توجه و تمکز

آزمون ۲۹ تیر ۱۴۰۳

بخش اول: ارزیابی توجه متمرکز Focused attention

دانش آموز عزیز!

توجه و تمکز برای یادگیری، مطالعه و دستیابی به موقیت تحصیلی بسیار مهم است. این مهارت‌های شناختی دانش‌آموزان را قادر می‌سازد تا اطلاعات را دریافت کنند، روی کارها و تکالیف متمرکز بمانند و به طور موثر زمان و منابع خود را مدیریت کنند. بهبود توجه و تمکز می‌تواند منجر به درک بهتر مطالب، نمرات بالاتر و به طور کلی تجربه یادگیری موثرتر شود. برای کمک به ارزیابی ظرفیت‌های توجه خود، از شما دعوت می‌کنیم با سوالات زیر خود را ارزیابی کنید. مهم است که به هر سؤال صادقانه پاسخ دهید. با درک نقاط قوت و زمینه‌های پیشرفت، می‌توانید برای ارتقای عملکرد تحصیلی خود قدم ببردارید.

سوالات را به دقت بخوانید و نزدیکترین پاسخ مرتبط با خود را انتخاب و در پاسخبرگ علامت بزنید. دقت داشته باشید که سوالات از شماره ۲۷۱ شروع شده است.

۲۷۱. من می‌توانم به یک کار و تکلیف توجه کنم، بدون اینکه حواسم پرت شود.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۲. من می‌توانم روی تکالیفم تمکز کنم حتی زمانی که صدای‌های اطراف به گوش می‌رسد.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۳. می‌توانم تا زمانی که محتوای کتاب را بفهمم، روی خواندن آن کتاب تمکز کنم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۴. می‌توانم بدون از دست دادن تمکز به دستورالعمل‌ها با دقت گوش دهم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۵. من می‌توانم از ابتدا تا انتهای روی یک سخنرانی و صحبت‌های معلم در کلاس متمرکز باشم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۶. من می‌توانم یک پازل یا بازی را بدون حواسپرتویی کامل کنم و به انجام برسانم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۷. هنگام کار روی یک تکلیف یا پروژه، نادیده گرفتن عوامل حواسپرتویی برای من آسان است.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۸. من می‌توانم در طول برگزاری یک آزمون، متمرکز بمانم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۷۹. حواس من در طول کلاس، به راحتی توسط دانش‌آموزان دیگر پرت نمی‌شود.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

۲۸۰. من می‌توانم در طول بحث‌های گروهی توجه خود را به یک موضوع واحد حفظ کنم.

۱. هرگز	۲. به ندرت	۳. گاهی اوقات	۴. همیشه

پدید آورندگان آزمون ۲۹ تیر

سال یازدهم ریاضی

طراحان

نام طراحان	نام درس
پویان طهرانیان - کاظم اجلالی - فرشاد صدیقی فر - امیر محمد باقری نصرآبادی - مسعود برملاء - علیرضا ندافزاده - محمد حمیدی - سوگند روشنی	ریاضی (۱)
شروین سیاچنیا - رضا عباسی اصل - امیر هوشنگ خمسه - علی فتح آبادی - امیر حسین ابو محبوب - سعید جعفری کافی آباد	هندسه (۱)
زهره آقامحمدی - کاظم منشادی - سیده مليحه میر صالحی - مجتبی نکوئیان - علیرضا جباری - حسام نادری - علی بزرگر - ابوالفضل خالقی	فیزیک (۱)
امیر محمد کنگرانی - پیمان خواجه‌ی مجد - حسن رحمتی کوکنده - سید رحیم هاشمی دهکردی - میلاد شیخ‌الاسلامی - احسان پنجه‌شاهی - محمدرضا پور جاوید - سعید تیزرو	شیمی (۱)

گزینشگران، مسئولین درس و ویراستاران

مسئول درس مستندسازی	گروه ویراستاری	گزینشگر و مسئول درس	نام درس
سمیه اسکندری	حمدیرضا رحیم خانلو، محمد حمیدی، ایمان چینی فروشنان	مهدی ملار رمضانی	ریاضی (۱)
فرزاد روین تن اردکانی	ماهان زواری	بابک اسلامی	هندسه (۱)
علیرضا همایون خواه	بابک اسلامی، زهره آقامحمدی	مهدی شریفی	فیزیک (۱)
سمیه اسکندری	امیر رضا حکمت‌نیا، احسان پنجه‌شاهی	ایمان حسین‌نژاد	شیمی (۱)

گروه فنی و تولید

بابک اسلامی	مدیر گروه
لیلا نورانی	مسئول دفترچه
مدیر گروه: محبیا اصغری	مستندسازی و مطابقت با مصوبات
مسئول دفترچه: سمیه اسکندری	
فاطمه علی‌یاری	حروفنگاری و صفحه‌آرایی
حمید محمدی	ناظارت چاپ

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

$$\frac{1}{\sqrt[3]{2}} = 2^{10}$$

در نهایت داریم:

$$A = \frac{3}{2^{10}} \times \frac{6}{2^{10}} \times \frac{1}{2^{10}} = \frac{3+6+1}{2^{10+10+10}} = 2^1 = 2$$

(ریاضی ا- توان های گویا و عبارت های ببری - صفحه های ۵۸ تا ۵۶)

(فرشاد صدیقی فر)

ابتدا توجه کنید که اگر $x = 0$ باشد، مخرج صفر می شود، پس $x < 0$ است.
حال سراغ حل نامعادله می رویم:

$$\frac{(x-1)(x+1)(x-1)(x^2+x+1)(x-1)(x+1)(x^2+1)}{2x} \leq 0.$$

$$\Rightarrow \frac{(x-1)^3(x+1)^2(x^2+x+1)(x^2+1)}{2x} \leq 0.$$

عبارات $x^2 + x + 1$ و $x^2 + 1$ همواره مثبت هستند و تأثیری در تعیین علامت ها ندارند:

	-1	0	1
$(x-1)^3$	-	-	-
$(x+1)^2$	+	0	+
$2x$	-	-	+
	+	0	+
	-		

بازه قابل قبول $[1, 0) \cup (-1, 0)$ است که با توجه به شرط $x < 0$ ، جواب نامعادله $(-1, 0)$ است.

(ریاضی ا- معادله ها و نامعادله ها - صفحه های ۱۱ تا ۱۳)

(امیرمحمد باقری نصرآبادی)

قاعده مثلث هاشور خوده اختلاف طول های نقاطی است که سهیمی محور X ها را قطع کرده است و ارتفاع آن برابر ۴ است.

$$|x_2 - x_1| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \frac{\sqrt{16-4ac}}{|a|} = \frac{\sqrt{12}}{|a|} = \frac{2\sqrt{3}}{|a|}$$

$$S = \frac{1}{2} \left(\frac{2\sqrt{3}}{|a|} \right) (4) = 8\sqrt{3} \Rightarrow |a| = \frac{1}{2}$$

$$a = -\frac{1}{2}$$

نکته: اگر x_1 و x_2 محل برخورد سهیمی با محور X ها باشد، داریم:

$$x_2, x_1 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} \Rightarrow |x_2 - x_1| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|}$$

(ریاضی ا- معادله ها و نامعادله ها - صفحه های ۷۹ تا ۸۲)

ریاضی (۱)

«۴» گزینه

ابتدا مقدار جمله سوم و هفتم را به دست می آوریم:

$$a_3 = 6 \times 3^{-1} = 2 \quad \text{و} \quad a_7 = 6 \times 3^{-5} = \frac{2}{81}$$

پس دنباله حسابی مورد نظر به صورت زیر است:

$$a_3, b_1, b_2, b_3, a_7$$

از آنجا که $a_3 + a_7 = 2b_2$ داریم:

$$b_1 + b_2 + b_3 = 2b_2 + b_2 = 3b_2 = 3 \left(\frac{1}{2} (a_3 + a_7) \right)$$

$$= \frac{3}{2} \left(2 + \frac{2}{81} \right) = 3 \left(1 + \frac{1}{81} \right) = \frac{82}{27}$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله - صفحه های ۱۴ تا ۲۷)

«۱» گزینه

(کاظم اجلالی)

شیب خط d_1 برابر $\tan 45^\circ = -\sqrt{3}$ و شیب خط d_2 برابر $\tan 120^\circ = -\sqrt{3}$ است. بنابراین معادله این خطها به صورت زیر است.

$$d_1 : y - 2 = (x - 4) \Rightarrow y = x - 2$$

$$d_2 : y - 2 = -\sqrt{3}(x - 4) \Rightarrow y = -\sqrt{3}x + 4\sqrt{3} + 2$$

پس مختصات نقطه های A و C به صورت زیر است:

$$x_A = 0 \xrightarrow{d_1} y_A = 0 - 2 = -2$$

$$y_C = 0 \xrightarrow{d_2} = -\sqrt{3}x_C + 4\sqrt{3} + 2 \Rightarrow x_C = \frac{4\sqrt{3} + 2}{\sqrt{3}}$$

پس شیب خط d_3 که از A و C می گذرد، برابر است با:

$$m_{AC} = \frac{y_A - y_C}{x_A - x_C} = \frac{-2 - 0}{0 - \frac{4\sqrt{3} + 2}{\sqrt{3}}} = \frac{2\sqrt{3}}{4\sqrt{3} + 2} = \frac{\sqrt{3}}{2\sqrt{3} + 1}$$

$$= \frac{\sqrt{3}(2\sqrt{3} - 1)}{(2\sqrt{3} + 1)(2\sqrt{3} - 1)} = \frac{6 - \sqrt{3}}{12 - 1} = \frac{6 - \sqrt{3}}{11}$$

بنابراین $\tan \alpha = \frac{6 - \sqrt{3}}{11}$ است.

(ریاضی ا- مثلثات - صفحه های ۱۳ و ۱۴)

«۳» گزینه

(کاظم اجلالی)

ابتدا همه اعداد را بر حسب توان های عدد ۲ می نویسیم:

$$\sqrt[5]{2\sqrt{2}} = \frac{1}{2} \times 2^1 = \frac{1}{2} \times 2^0 = \frac{1}{2} = 2^{10}$$

$$\sqrt[4]{2\sqrt[3]{2}} = \frac{1}{2} \times 2^1 = \frac{1}{2} \times 2^0 = \frac{1}{2} = 2^{10}$$

ریاضی (۱) – سوالات آشنا

(کتاب زرده)

۱۱ - گزینه «۲»

جملات دنباله هندسی را در نظر می‌گیریم، پس جملات دنباله حسابی
 $\frac{a}{q}, a, aq$ هستند.
 $\frac{4a}{q}, 8a, 16aq$

$$\Rightarrow 16a = \frac{4a}{q} + 16aq \xrightarrow{\div 4a} 4 = \frac{1}{q} + 4q$$

$$\Rightarrow 4q^2 - 4q + 1 = (2q - 1)^2 = 0 \Rightarrow q = \frac{1}{2}$$

پس جملات دنباله‌های حسابی و هندسی به ترتیب $a, 8a, 16a$ هستند.
 $\frac{a}{2}, 2a, a$

$$\Rightarrow 4a^2 + a^2 + \frac{a^2}{4} = 24a \Rightarrow \frac{21a^2}{4} = 24a$$

$$\xrightarrow{a \neq 0} \frac{21a}{4} = 24 \Rightarrow a = \frac{32}{7}$$

جمله اول دنباله هندسی $\frac{64}{7}, 2a$ است.

(ریاضی - مجموعه، الگو و دنباله - صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷)

(کتاب زرده)

۱۲ - گزینه «۳»

ابتدا از رابطه $\sin \hat{C} = \frac{1}{\sin^2 \theta}$ ، مقدار $\cot^2 \theta = \frac{1}{\sin^2 \theta}$ را حساب می‌کنیم:

$$1 + \cot^2 \hat{C} = 1 + \frac{5}{4} = \frac{9}{4}$$

$$\Rightarrow \sin^2 \hat{C} = \frac{4}{9} \xrightarrow{\text{sin } \hat{C} > 0} \sin \hat{C} = \frac{2}{3}$$

از طرفی در مثلث AHC داریم:

$$\sin \hat{C} = \frac{AH}{AC} \Rightarrow \frac{2}{3} = \frac{AH}{96} \Rightarrow AH = 64$$

(ریاضی - مثلثات - صفحه‌های ۱۴۶ تا ۱۵۰)

(کتاب زرده)

۱۳ - گزینه «۴»

از رابطه $\tan \hat{C} = \frac{\sin \theta}{\sqrt{1 - \sin^2 \theta}}$ (برای θ ی حاده)، مقدار $\tan \hat{C}$ را حساب می‌کنیم.

$$\xrightarrow{\text{tan } \hat{C} \text{ حاده و } \tan \hat{C} \text{ مثبت است.}} \tan \hat{C} = \frac{\frac{5}{13}}{\sqrt{1 - \frac{25}{169}}} = \frac{\frac{5}{13}}{\frac{12}{13}} = \frac{5}{12}$$

(مسعود برملا)

دو زوج مرتب $(1, a^2 - 2a)$ و $(1, a^2 - 2a)$ در این رابطه حضور دارند. پس برای تابع بودن f ، لازم است مؤلفه‌های دوم این دو زوج مرتب برابر باشند:

$$a^2 - 2a = 3 \Rightarrow a^2 - 2a - 3 = (a - 3)(a + 1) = 0 \\ \Rightarrow a = 3 \quad \text{یا} \quad a = -1$$

به ازای $a = -1$ به خاطر دو زوج مرتب $(-1, 6)$ و $(-1, 4)$ رابطه f تابع f به صورت زیر خواهد بود:

$$f = \{(-1, 3), (-1, 4), (3, 6)\}$$

(ریاضی - تابع - صفحه‌های ۱۰۰ تا ۹۵)

۶ - گزینه «۴»

دو زوج مرتب $(1, 4)$ و $(1, 6)$ در این رابطه حضور دارند. پس برای تابع بودن f ، لازم است مؤلفه‌های دوم این دو زوج مرتب برابر باشند:

$$a^2 - 2a = 3 \Rightarrow a^2 - 2a - 3 = (a - 3)(a + 1) = 0 \\ \Rightarrow a = 3 \quad \text{یا} \quad a = -1$$

به ازای $a = -1$ به خاطر دو زوج مرتب $(-1, 6)$ و $(-1, 4)$ رابطه f تابع f به صورت زیر خواهد بود:

$$f = \{(-1, 3), (-1, 4), (3, 6)\}$$

(ریاضی - تابع - صفحه‌های ۱۰۰ تا ۹۵)

۷ - گزینه «۱»

ضابطه تابع f می‌تواند دو حالت داشته باشد. اگر شیب آن را مثبت فرض کنیم، باید از نقاط $(-1, 4)$ و $(2, 7)$ عبور کند و اگر شیب را منفی در نظر بگیریم، باید از نقاط $(-1, 7)$ و $(2, 4)$ بگذرد. در این دو حالت ضابطه تابع f به صورت زیر به دست می‌آید:

$$(-1, 4), (2, 7) : \text{شیب} = \frac{7-4}{2-(-1)} = 1 \Rightarrow f(x) = x + 5$$

$$(-1, 7), (2, 4) : \text{شیب} = \frac{4-7}{2-(-1)} = -1 \Rightarrow f(x) = -x + 6$$

در نتیجه ضابطه تابع $y = f(2x) - 3$ می‌تواند $y = f(2x) + 6 - 3 = 2x + 3$ یا $y = 2x + 5 - 3 = 2x + 2$ باشد.

(ریاضی - تابع - صفحه ۱۰۳)

(محمد محمدی)

۸ - گزینه «۲»

با توجه به سؤال داریم:

و

جایگشت ۵ حرف

$$\Rightarrow 5! = 120$$

کلمه شش حرفی می‌توان نوشت که با حرف «و» آغاز شود.

(ریاضی - شمارش، بدون شمردن - صفحه‌های ۱۲۸ تا ۱۳۶)

(سوگند روشنی)

۹ - گزینه «۲»

در گروه خونی افراد، ترتیب طبیعی دیده نمی‌شود، پس متغیر کیفی اسمی است. میزان بارندگی و طول اضلاع مستطیل قبل اندازه‌گیری بوده و متغیر کمی پیوسته است.

تعداد روزهای بارش در یک ماه، متغیر کمی گستته است.

(ریاضی - آمار و احتمال - صفحه‌های ۱۶۲ تا ۱۷۰)

(سوگند روشنی)

۱۰ - گزینه «۴»

با توجه به سؤال داریم:

$$n(A) = \frac{7!}{2} \Rightarrow P(A) = \frac{\frac{7!}{2}}{7!} = \frac{1}{2}$$

$$n(S) = 7!$$

(ریاضی - آمار و احتمال - صفحه‌های ۱۴۲ تا ۱۵۰)

به ازای $m = 1$ مجموعه جواب نامعادله فقط یک بازه است.
(ریاضی - معادله ها و نامعادله ها - صفحه های ۸۳ تا ۹۳)

(کتاب زرد)

۱۷ - گزینه «۱»

با استفاده از روش مریع کامل داریم:

$$y_1 = \left(x - \frac{1}{2}\right)^2 - \frac{1}{4} - 3 = \left(x - \frac{1}{2}\right)^2 - \frac{13}{4}$$

حال با انتقال این نمودار به اندازه ۲ واحد به سمت چپ و ۹ واحد به سمت پایین

$$y_2 = \left(x + 2 - \frac{1}{2}\right)^2 - \frac{13}{4} - 9 = \left(x + \frac{3}{2}\right)^2 - \frac{49}{4}$$

برای اینکه نمودار تابع y_2 زیر محور x ها باشد، باید $y_2 < y_1$ باشد. داریم:

$$\left(x + \frac{3}{2}\right)^2 - \frac{49}{4} < 0 \Rightarrow \left(x + \frac{3}{2}\right)^2 < \frac{49}{4} = \left(\frac{7}{2}\right)^2$$

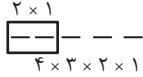
$$\Rightarrow -\frac{7}{2} < x + \frac{3}{2} < \frac{7}{2} \Rightarrow -5 < x < 2$$

(ریاضی - تابع - صفحه های ۱۰ تا ۱۷)

(کتاب زرد)

۱۸ - گزینه «۲»

دو نفر مورد نظر را به صورت یک بسته در نظر می گیریم که این دو نفر درون بسته می توانند جای خود را ب یکدیگر عوض کنند.

تعداد جایگشتها برابر است با: $4! \times 2! = 48$

(ریاضی - شمارش، بدون شمردن - صفحه های ۱۹ تا ۲۳)

(کتاب زرد)

۱۹ - گزینه «۲»تعداد اعضای فضای نمونه پرتاب دو تاس برابر $n(S) = 36$ است. حالتهای مطلوب که حداقل عدد یک تا مضرب ۳ و مجموع دو تاس عدد ۷ باشد، عبارت اند از:

$$A = \{(1,6), (3,4), (4,3), (6,1)\}$$

پس احتمال این پیشامد برابر است با:

$$P(A) = \frac{4}{36} = \frac{1}{9}$$

(ریاضی - احتمال - صفحه های ۱۴ تا ۱۵)

(کتاب زرد)

۲۰ - گزینه «۳»دو حالت مختلف می توان برای چنین عددی در نظر گرفت.
حالت اول: رقم سمت چپ فرد باشد.

$$\frac{5}{5} \times \frac{5}{5} \times \frac{4}{4} \times \frac{4}{4} \times \frac{3}{3} = 1200$$

حالت دوم: رقم سمت چپ زوج باشد. در این حالت رقم سمت چپ نمی تواند صفر باشد.

$$\frac{4}{4} \times \frac{5}{5} \times \frac{4}{4} \times \frac{4}{4} \times \frac{3}{3} = 960$$

بنابراین تعداد کل اعداد موردنظر برابر است با:

$$1200 + 960 = 2160$$

(ریاضی - شمارش، بدون شمردن - صفحه های ۱۹ تا ۲۳)

از طرفی در مثلث AHC داریم:

$$\tan C = \frac{AH}{CH} = \frac{AH}{\frac{5}{9}} = \frac{5}{\frac{12}{9}} = \frac{15}{12} = \frac{3}{4} / 75$$

(ریاضی - مثلثات - صفحه های ۳۶ تا ۴۲)

(کتاب زرد)

۱۴ - گزینه «۳»ابتدا A را براساس توان های ۲ و ۳ به دست می آوریم:

$$\begin{aligned} A &= \frac{1}{3^5} \times \frac{1}{3^1} \times \frac{1}{(2^2 \times 3)^2} = \frac{1}{3^5} \times \frac{1}{10} \times \frac{1}{2^2 \times 3^2} \\ &= 3^{-1} \times 2^{-3} = \frac{1}{3 \times 8} = \frac{1}{24} \\ &\Rightarrow (1+A^{-1})^2 = (1+\frac{1}{24})^2 = (25)^2 = 5 \end{aligned}$$

(ریاضی - توان های گویا و عبارت های ببری - صفحه های ۵۹ تا ۶۱)

(کتاب زرد)

۱۵ - گزینه «۴»

$$S(-\frac{b}{2a}, -\frac{\Delta}{4a}) : \text{رأس سهمی}$$

بس رأس سهمی $(-\frac{4}{k}, -\frac{4}{k})$ است. این نقطه باید روی خط $y = -4x - 4$ قرار گیرد.

$$\Rightarrow -\frac{4}{k} - 6 = -\frac{8}{k} - 4 \Rightarrow \frac{4}{k} = 2 \Rightarrow k = 2$$

در نتیجه عرض رأس سهمی $-\frac{8}{2} = -4$ است.

(ریاضی - ترکیبی - صفحه های ۷۱ تا ۷۴)

(کتاب زرد)

۱۶ - گزینه «۱»

عبارت مورد نظر را به صورت زیر بازنویسی می کنیم:

$$\frac{((m^2 - 1)x^2 - 4mx + 4)(2x - 3)}{(\sqrt{x} - 1)(\sqrt{x} - 2)} \geq 0$$

عبارت $m^2 x^2 - 4mx + 4 - x^2 = (mx - 2)^2 - x^2$ را به صورت زیر می نویسیم:

$$m^2 x^2 - 4mx + 4 - x^2 = (mx - 2)^2 - x^2$$

$$= ((m-1)x-2)((m+1)x-2)$$

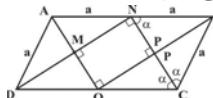
پس به ازای مقادیر مختلف m در گزینه ها عبارت موردنظر و تعیین علامت آن به صورت زیر است:

x	عبارت	0	$\frac{3}{5}$	1	$\frac{3}{2}$	4	$+\infty$
$m = -1$	$\frac{4(x+1)(2x-3)}{(\sqrt{x}-1)(\sqrt{x}-2)}$	-	-	+	0	+	+
$m = 1$	$\frac{-4(x-1)(2x-3)}{(\sqrt{x}-1)(\sqrt{x}-2)}$	-	-	-	0	-	-
$m = \frac{7}{3}$	$\frac{4}{9}(\Delta x - 3)(2x-3)^2$	-	+	-	-	-	+

(علی فتح‌آبادی)

می‌دانیم از برخورد نیمسازهای داخلی هر متوازی‌الاضلاع یک مستطیل پیدا می‌آید. پس $MNPQ$ یک مستطیل است و به جای قطر MP قطر دیگر NQ را محاسبه می‌کنیم.

$$CN \rightarrow \widehat{NCQ} = \widehat{NCB} = \alpha$$

$$\frac{\text{مورد}}{CN, AB \parallel CD} \rightarrow \widehat{CNB} = \alpha \Rightarrow NB = BC = a$$

با همین استدلال در مثلث ADN ثابت می‌شود که $AD = AN = a$. پس N وسط AB است.

بنابراین در مثلث قائم‌الزاویه AQB ، QN میانه وارد بر وتر است. پس:

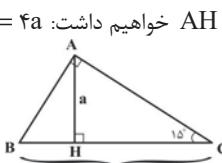
$$QN = \frac{AB}{2} = \frac{10}{2} = 5$$

(هنرسه - پند ضلعی‌ها - صفحه‌های ۶۳ و ۶۰)

(رضا عباسی اصل)

«۲۶» گزینه

می‌دانیم در مثلث قائم‌الزاویه با یک زاویه 15° ، ارتفاع وارد بر وتر، $\frac{1}{4}$ وتر است، پس با فرض $AH = a$ خواهیم داشت:

حال بنا به روابط طولی در مثلث قائم‌الزاویه داریم:

$$AH \cdot BC = \frac{AB \cdot AC}{4} \Rightarrow a \times 4a = 4$$

$$\Rightarrow a^2 = 1 \Rightarrow a = 1 \Rightarrow BC = 4$$

$$AB^2 + AC^2 = BC^2 \Rightarrow (AB + AC)^2 - 2 \frac{AB \cdot AC}{4} = 16$$

$$\Rightarrow (AB + AC)^2 = 24 \Rightarrow AB + AC = 2\sqrt{6}$$

(هنرسه - پند ضلعی‌ها - صفحه ۶۴)

(امیرحسین ابومہبوب)

«۲۷» گزینه

در چندضلعی بزرگ‌تر، تعداد نقاط مرزی و درونی به ترتیب b و i است. بنابراین داریم:

$$S = \frac{b}{2} + i - 1 = 3 + 8 - 1 = 10$$

در چندضلعی کوچک‌تر، تعداد نقاط مرزی و درونی به ترتیب b' و i' است. در نتیجه داریم:

$$S' = \frac{b'}{2} + i' - 1 = 2 + 1 - 1 = 2$$

$$S - S' = 10 - 2 = 8$$

(هنرسه - پند ضلعی‌ها - صفحه‌های ۶۹ تا ۷۱)

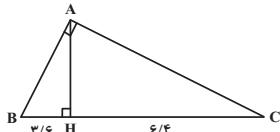
$$\triangle MAB \Rightarrow \hat{A} = \hat{B} = 24^\circ$$

$$MA = MB \Rightarrow$$

$$\triangle AMB \Rightarrow \hat{BMC} = \hat{A} + \hat{B} = 48^\circ$$

(هنرسه ا- ترسیم‌های هندسی و استدلال - صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(کتاب زرد)

«۳۲- گزینهٔ ۳»فرض کنید مثلث ABC مطابق شکل زیر باشد.

طبق روابط طولی در این مثلث قائم‌الزاویه داریم:

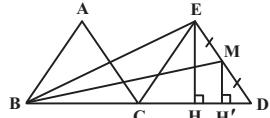
$$AB^2 = BH \times BC = 3/6 \times 10 = 36 \Rightarrow AB = 6$$

$$AC^2 = CH \times BC = 6/4 \times 10 = 64 \Rightarrow AC = 8$$

$$AB + AC = 6 + 8 = 14$$

(هنرسه ا- قضیهٔ تالس، تشابه و کلابردگی آن- صفحهٔ ۳۲)

(کتاب زرد)

«۳۳- گزینهٔ ۲»از نقاط C و D ، عمودهایی بر ضلع CD رسم می‌کنیم.می‌دانیم در مثلث متساوی‌الاضلاعی به طول ضلع a ، طول ارتفاع برابر

$$EH = \frac{4\sqrt{3}}{2} = 2\sqrt{3}$$

است، بنابراین داریم: $\frac{a\sqrt{3}}{2}$

$$\triangle DEH: MH' \parallel EH \xrightarrow{\text{تعمیم قضیهٔ تالس}}$$

$$\frac{MH'}{EH} = \frac{DM}{DE} \Rightarrow \frac{MH'}{2\sqrt{3}} = \frac{1}{2} \Rightarrow MH' = \sqrt{3}$$

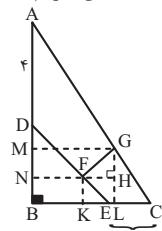
$$S_{\triangle BMD} = \frac{1}{2} MH' \times BD = \frac{1}{2} \times \sqrt{3} \times 8 = 4\sqrt{3}$$

(هنرسه ا- قضیهٔ تالس، تشابه و کلابردگی آن- صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

(کتاب زرد)

«۳۴- گزینهٔ ۲»مطابق شکل از نقاط F و G خطوطی موازی با اضلاع قائم مثلث

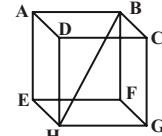
رسم می‌کنیم. طبق تعمیم قضیهٔ تالس داریم:

$$\triangle BDE: FK \parallel BD \Rightarrow \frac{FK}{BD} = \frac{EF}{DE} = \frac{1}{4} \Rightarrow FK = \frac{1}{4} BD$$

(رضا عباسی اصل)

یک خط زمانی تمام وجوه یک مکعب را قطع می‌کند که از دو رأس مقابل آن بگذرد. در این حالت خط با یال‌هایی که از آن دو رأس مقابل می‌گذرند (۶ یال) متقاطع و با ۶ یال دیگر متنافر است.

به عنوان مثال در شکل زیر، قطر BH که تمام وجه‌های مکعب را قطع می‌کند با یال‌های AD ، AE ، CD ، EF و FG متنافر است.

(هنرسه ا- تبسیم فضایی- صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

(رضا عباسی اصل)

«۴- گزینهٔ ۴»شعاع دایره سطح مقطع را r می‌نامیم، داریم:

$$2\pi r = \text{محیط سطح مقطع}$$

$$\Rightarrow 6\pi = 2\pi r \Rightarrow r = 3$$

بنایه قضیهٔ فیثاغورس در مثلث OBH داریم:

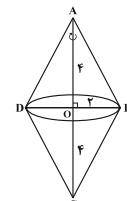
$$R^2 = r^2 + OH^2 \Rightarrow R^2 = 9 + 16 = 25 \Rightarrow R = 5$$

$$S = 4\pi R^2 = 4\pi \times 25 = 100\pi$$

حال:

(هنرسه ا- تبسیم فضایی- صفحه‌های ۷۳ تا ۷۵)

(سعید مجفری کافی‌آباد)

مطابق شکل، از آن جا که در لوزی قطرها یکدیگر را نصف می‌کنند، از دوران فطر بزرگ لوزی دو محروط که شعاع قاعدهٔ هر دو برابر $2r$ و ارتفاع هر دو برابر $h = 4R$ است، تشکیل می‌شود. در نتیجه حجم شکل حاصل برابر است با:

$$V = 2 \left(\frac{1}{3} \pi r^2 h \right) = 2 \left(\frac{1}{3} \pi (2r)^2 \times (4R) \right) = \frac{32}{3} \pi$$

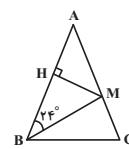
(هنرسه ا- تبسیم فضایی- صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

亨رسه (۱) - سوالات آشنا

(کتاب زرد)

«۲- گزینهٔ ۲»

می‌دانیم هر نقطه روی عمودمنصف یک پاره‌خط از دو سر آن پاره‌خط به یک فاصله است، پس داریم:

(کتاب زرده)

دو خط d و ℓ_2 قطعاً غیرموازی هستند، چون اگر $d \parallel \ell_2$ باشد، آنگاه با توجه به موازی بودن ℓ_1 و ℓ_2 ، دو خط d و ℓ_1 نیز باید باهم موازی باشند (دو خط موازی با یک خط، با یکدیگر موازی‌اند) که این خلاف فرض سؤال است.

(هنرسه - تجسس فضایی - صفحه‌های ۷۹ تا ۸۱)

(کتاب زرده)

$$AB = AC \Rightarrow \hat{B} = \hat{C} = \frac{180^\circ - 80^\circ}{2} = 50^\circ$$

روی عمودمنصف AB است $M \Rightarrow AM = BM \Rightarrow \hat{BAM} = \hat{B} = 50^\circ$

$$\Rightarrow \hat{A}_1 + \hat{A}_2 = 50^\circ \quad (1)$$

روی عمودمنصف AC است $N \Rightarrow AN = CN \Rightarrow \hat{CAN} = \hat{C} = 50^\circ$

$$\Rightarrow \hat{A}_2 + \hat{A}_3 = 50^\circ \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow (\hat{A}_1 + \hat{A}_2 + \hat{A}_3) + \hat{A}_2 = 100^\circ$$

$$\Rightarrow \hat{A}_2 = 100^\circ - 80^\circ = 20^\circ$$

(هنرسه - ترسیم‌های هندسی و استدلال - صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(کتاب زرده)

«۳۷- گزینه»

$$\Rightarrow HL = \frac{1}{4} BD$$

$$\Delta ABC : GL \parallel AB \Rightarrow \frac{GL}{AB} = \frac{CG}{AC} = \frac{1}{4} \Rightarrow GL = \frac{1}{4} AB$$

$$GH = GL - HL = \frac{1}{4}(AB - BD) = \frac{1}{4} AD = 1$$

$$\Delta BDE : FN \parallel BE \Rightarrow \frac{FN}{BE} = \frac{DF}{DE} = \frac{3}{4} \Rightarrow FN = \frac{3}{4} BE$$

$$\Delta ABC : GM \parallel BC \Rightarrow \frac{GM}{BC} = \frac{AG}{AC} = \frac{3}{4} \Rightarrow GM = \frac{3}{4} BC$$

$$\Rightarrow NH = \frac{3}{4} BC$$

$$FH = NH - FN = \frac{3}{4}(BC - BE) = \frac{3}{4} EC = \frac{3}{4}$$

$$\Delta FGH : FG^2 = GH^2 + FG^2 = 1 + \frac{9}{16} = \frac{25}{16} \Rightarrow FG = \frac{5}{4} = 1.25$$

(هنرسه - قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن - صفحه‌های ۳۷ تا ۳۸)

«۳۸- گزینه»

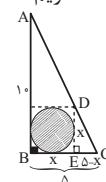
مطابق شکل فرض کنید طول قطر دایره برابر X باشد.

در این صورت طبق تعیین قضیه تالس در مثلث ABC داریم:

$$DE \parallel AB \Rightarrow \frac{DE}{AB} = \frac{CE}{CB} \Rightarrow \frac{x}{10} = \frac{5-x}{5}$$

$$\Rightarrow 5x = 50 - 10x \Rightarrow 15x = 50 \Rightarrow x = \frac{10}{3}$$

اگر شعاع دایره برابر R باشد، آنگاه داریم:

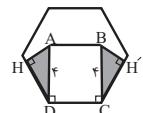

$$2R = \frac{10}{3} \Rightarrow R = \frac{5}{3} \Rightarrow S = \pi R^2 = \frac{25}{9} \pi$$

(هنرسه - قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن - صفحه‌های ۳۷ تا ۳۸)

(کتاب زرده)

«۴۰- گزینه»

هر زاویه داخلی یک شش‌ضلعی منتظم برابر 120° است، پس داریم:

$$\hat{ADH} = \hat{BCH}' = 120^\circ - 90^\circ = 30^\circ \Rightarrow \hat{DAH} = \hat{CBH}' = 60^\circ$$

در یک مثلث قائم‌الزاویه اندازه اضلاع روبرو به زوایای 30° و 60° به ترتیب

$$\text{برابر } \frac{\sqrt{3}}{2} \text{ و تراست، پس داریم:}$$

$$AH = \frac{1}{2} AD = 2, HD = \frac{\sqrt{3}}{2} AD = 2\sqrt{3}$$

$$S_{\triangle AHD} = S_{\triangle BCH'} = \frac{1}{2} AH \times HD = \frac{1}{2} \times 2 \times 2\sqrt{3} = 2\sqrt{3}$$

$$\Rightarrow \text{مساحت ناحیه هاشور خورده} = 2 \times 2\sqrt{3} = 4\sqrt{3}$$

(هنرسه - پندرضلعی‌ها - صفحه‌های ۶۸ تا ۶۹)

«۳۹- گزینه»

تعداد قطرهای یک n ضلعی محدب از رابطه $\frac{n(n-3)}{2}$ به دست می‌آید.

بنابراین داریم:

$$\frac{n(n-3)}{2} - \frac{(n-1)(n-4)}{2} = 16 \Rightarrow \frac{(n^2 - 3n) - (n^2 - 5n + 4)}{2} = 16$$

$$\Rightarrow 2n - 4 = 32 \Rightarrow 2n = 36 \Rightarrow n = 18$$

جواب مسئله برابر اختلاف تعداد قطرهای ۱۸ ضلعی و ۱۶ ضلعی است.

بنابراین داریم:

$$\frac{18 \times 15}{2} - \frac{16 \times 13}{2} = 135 - 104 = 31$$

(هنرسه - پندرضلعی‌ها - صفحه ۵۵)

$$P_A = P_B \Rightarrow P_0 = P_{\text{مایع}} = 75 \text{ cmHg}$$

پس ارتفاع ستون مایع را به صورت زیر به دست می‌آوریم:

$$\rho_{\text{جیوه}} h_{\text{جیوه}} = \rho_{\text{مایع}} h_{\text{مایع}}$$

$$\Rightarrow (10/2)h = (13/6)(75) \Rightarrow h = 100 \text{ cm}$$

با پایین آوردن لوله در راستای قائم، مایع بخش خلاً لوله را پر کرده و به ته لوله نیرو وارد می‌کند. بنابراین داریم:

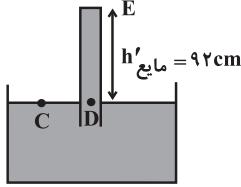
$$\Rightarrow P_{\text{لوله}} = P_{\text{ته}} - \frac{4/10}{5 \times 10} \times A = 8160 \text{ Pa}$$

طبق رابطه $P = \rho gh$ ، فشار وارد بر ته لوله را بر حسب سانتی‌متر جیوه به دست می‌آوریم:

$$P = \rho gh \quad P = 8160 \text{ Pa} \quad \rho = 13600 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^3}, \quad g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \quad \rightarrow 8160 = (13600)(10)h$$

$$\Rightarrow h = 0.6 \text{ m} = 6 \text{ cm}$$

بنابراین فشار وارد بر ته لوله در این حالت، برابر با 6 cmHg می‌گردد.

فشار در نقاط همتراز C و D با هم برابر است، پس:

$$P_C = P_D \Rightarrow P_0 = P'_{\text{مایع}} + P_E$$

$$\Rightarrow 75 = P'_{\text{مایع}} + 6 \Rightarrow P'_{\text{مایع}} = 69 \text{ cmHg}$$

ارتفاع ستون مایع را به صورت زیر به دست می‌آوریم:

$$\rho_{\text{مایع}} h'_{\text{مایع}} = \rho_{\text{جیوه}} h'_{\text{جیوه}}$$

$$\Rightarrow (10/2)h' = (13/6)(69) \Rightarrow h' = 92 \text{ cm}$$

بنابراین میزان جابه‌جایی لوله در راستای قائم (x) به صورت زیر به دست می‌آید:

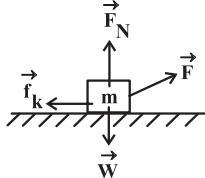
$$x = (100 + 12) - 92 = 20 \text{ cm}$$

(فیزیک ۱ - ویژگی‌های فیزیکی مواد - صفحه‌های ۵ تا ۳۸)

(علی‌رضا هبایری)

«۴۵ - گزینه ۱»

ابتدا نیروهای وارد بر جسم را رسم می‌کنیم:

از آنجا که جابه‌جایی جسم افقی است، نیروهای وزن ($\bar{W}$) و عمودی سطح

($\bar{F}_N$) کاری انجام نمی‌دهند. حتی مؤلفه قائم نیروی $\bar{F}$ نیز کاری انجام نمی‌دهد.

از قضیه کار- انرژی جنبشی استفاده می‌کنیم: (جابه‌جایی به طرف راست است).

$$K_2 - K_1 = W_t \Rightarrow \frac{1}{2}mv_2^2 - \frac{1}{2}mv_1^2 = W_F + W_{f_k}$$

$$\frac{v_1 = 0}{m = 8 \text{ kg}} \rightarrow \frac{1}{2} \times 8 \times v_2^2 = F_x \times d \cos 0^\circ + f_k \times d \times \cos 18^\circ$$

فیزیک (۱)

(زهره آقامحمدی)

«۴۱ - گزینه ۱»

$$5 \text{ یکای اصلی متمایز} \quad R = \frac{J}{\text{mol.K}} = \frac{\text{kg.m}^3}{\text{s}^2 \cdot \text{mol.K}}$$

$$3 \text{ یکای اصلی متمایز} \quad = \frac{\text{J}}{\text{kg.K}} = \frac{\text{kg.m}^3}{\text{s}^2 \cdot \text{kg.K}} = \frac{\text{m}^3}{\text{s}^2 \cdot \text{K}}$$

$$3 \text{ یکای اصلی متمایز} \quad = \frac{N}{\text{m}^2} = \frac{\text{kg.m}}{\text{s}^2 \cdot \text{m}^2} = \frac{\text{kg}}{\text{m.s}^2}$$

$$3 \text{ یکای اصلی متمایز} \quad N = \frac{\text{kg.m}}{\text{s}^2}$$

(فیزیک ۱ - فیزیک و اندازه‌گیری - صفحه ۷)

(کاظم منشاری)

«۴۲ - گزینه ۲»

با استفاده از روش تبدیل زنجیره‌ای داریم:

$$9 \times 10^5 \text{ W} \cdot \mu\text{s} \times \frac{1000 \text{ mW}}{1 \text{ W}} \times \frac{1 \text{ s}}{10^6 \mu\text{s}} \times \frac{1 \text{ h}}{3600 \text{ s}}$$

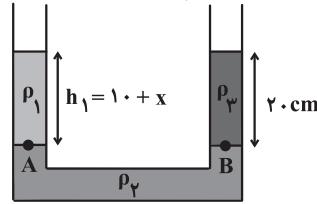
$$= 2/5 \times 10^{-1} \text{ mWh}$$

(فیزیک ۱ - فیزیک و اندازه‌گیری - صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

(سیروهملیمه میرصالحی)

«۴۳ - گزینه ۴»

با اضافه کردن مایع به شاخه سمت چپ، وضعیت به شکل زیر درمی‌آید. چون فشار در نقاط A و B برابر است، خواهیم داشت:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_0 + \rho_1 gh_1 = P_0 + \rho_3 gh_3$$

$$\Rightarrow \rho_1 h_1 = \rho_3 h_3 \Rightarrow 10/x \times 10 = 20 \times 15$$

$$\Rightarrow h_1 = \frac{20}{10/x} = 25 \text{ cm} \quad \frac{h_1 = 10+x}{10/x} \rightarrow$$

$$\Rightarrow 10 + x = 25 \Rightarrow x = 15 \text{ cm}$$

$$\Rightarrow \Delta V_1 = A_1 \times x = 20 \times 15 = 300 \text{ cm}^3$$

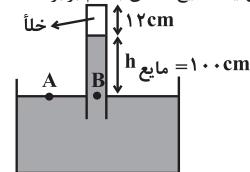
$$\Rightarrow \Delta V_1 = 2L$$

(فیزیک ۱ - ویژگی‌های فیزیکی مواد - صفحه‌های ۳۲ تا ۳۸)

(مهدی‌کلوبیان)

«۴۴ - گزینه ۱»

فشار در نقاط همتراز درون یک مایع ساکن با هم برابر است. بنابراین:

روش دوم: فشاری که یک جسم که سطح مقطع آن از بالا تا پایین ثابت است، به سطح افقی زیر خود وارد می‌کند، برابر است با:

$$P = \rho gh$$

که در آن h ارتفاع مکعب است. برای اینکه مکعب بیشترین فشار را وارد کند، $h = 5 \times 10^{-2} \text{ m}$ است:

$$P_{\max} = 8000 \times 10 \times 5 \times 10^{-2} = 4000 \text{ Pa}$$

(فیزیک - ویژگی‌های فیزیکی مواد - صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

(کتاب زرد)

«۵۴ - گزینهٔ ۳»

چون حجم مساوی از آب و روغن در لوله قرار دارد فشاری که در شاخه سمت راست

لوله با فشاری که در شاخه سمت چپ لوله در نقطه M ایجاد شده با یکدیگر برابرند.

$$P = \rho_1 gh_1 + P_0 = \rho_2 gh_2 + P_0$$

$$\rho_1 gh_1 = \rho_2 gh_2 \Rightarrow h_1 = \frac{\rho_2}{\rho_1} h_2$$

$$= 1000 \times 10 \times 0.68 - 1000 \times 10 \times 0.68 = 1360 \text{ Pa}$$

با تبدیل به سانتی‌متر جیوه $P = \rho gh \Rightarrow 1360 = 13600 \times 10 \times h$

$$\Rightarrow h = 0.1 \text{ m} = 1 \text{ cmHg} = 1 \text{ mmHg}$$

(فیزیک - ویژگی‌های فیزیکی مواد - صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

(کتاب زرد)

«۵۵ - گزینهٔ ۱»

با توجه به نبود نیروهای اتلافی، می‌توان از قانون پایستگی انرژی مکانیکی استفاده کرد.

$$E_1 = E_2 \Rightarrow U_1 + K_1 = U_2 + K_2$$

$$mgh_1 + \frac{1}{2}mv_1^2 = mgh_2 + \frac{1}{2}mv_2^2 \Rightarrow 10 \times h_1 + \frac{1}{2} \times v_1^2$$

$$= 10 \times 3 + \frac{1}{2} \times 5^2$$

$$10h_1 + 18 = 30 + 12.5 \Rightarrow h_1 = 2 / 45 \text{ m}$$

(فیزیک - کار، انرژی و توان - صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

(کتاب زرد)

«۵۱ - گزینهٔ ۳» - سوالات آشنا

با استفاده از تبدیل زنجیره‌ای داریم:

$$20 \text{ mg} \times \frac{10^{-3} \text{ g}}{1 \text{ mg}} \times \frac{20 \text{ g}}{\text{قیراط}} = \text{قیراط} \times 20 \text{ mg}$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری - صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(کتاب زرد)

«۵۲ - گزینهٔ ۱»

با توجه به سازگاری یکاها در روابط فیزیکی، داریم:

$$[x] = [C] \Rightarrow C : \text{طول}$$

$$[x] = [B]s^\gamma \Rightarrow [B] = \frac{m}{s^\gamma} \Rightarrow [B]$$

$$[x] = \frac{ABt^\gamma}{C} \Rightarrow [A] = \frac{m \times m}{\frac{m}{s^\gamma} \times s^\gamma} = \frac{m}{s} \Rightarrow [A]$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری - صفحه ۱۱)

(کتاب زرد)

«۵۳ - گزینهٔ ۴»

شار جسم جامد از رابطه $F = \frac{F}{A}$ به دست می‌آید. نیروی F همان نیروی وزن

$$F = mg$$

جسم است که به سطح وارد می‌کند.

$$m = \rho V \Rightarrow F = \rho V g = \rho \frac{g}{cm^3} \times \frac{10^{-3} kg}{lg} \times 5cm \times 4cm \times 2cm \times 10 \frac{m}{s^3}$$

$$\Rightarrow F = 320 \times 10^{-2} \text{ N}$$

با توجه به رابطه $F = \frac{F}{A}$ چون نیروی F برای مکعب ثابت است، (برابر وزن آن

است) بیشترین فشار وقتی است که مکعب از طرف کوچکترین سطح روی سطح افق قرار گیرد.

$$P = \frac{F}{A_{\min}} = \frac{320 \times 10^{-2} \text{ N}}{4 \times 2 \times 10^{-4} \text{ m}^2} = 4 \times 10^3 \text{ Pa}$$

(کتاب زرد)

«۵۸- گزینه ۳»

قرار است با اضافه کردن جیوه در شاخه A سطح جیوه در سطح M تغییر نکند. بنابراین گاز مخزن با افزایش دمای 30° درجه سلسیوس فرایند هم حجمی را طی خواهد کرد.

$$\frac{P_1 V_1}{T_1} = \frac{P_2 V_2}{T_2} \quad V_1 = V_2 \rightarrow \frac{P_1}{T_1} = \frac{P_2}{T_2}$$

$$\frac{T_1 = 273 + 27 = 300\text{ K}}{T_2 = 330\text{ K}} \rightarrow \frac{75}{300} = \frac{P_2}{330} \Rightarrow P_2 = 82 / 5 \text{ cmHg}$$

بنابراین $7 / 5 \text{ cm}$ به شاخه A باید جیوه اضافه کنیم.

(فیزیک - دما و گرمایی - صفحه‌های ۷۶ تا ۷۷)

(کتاب زرد)

«۵۹- گزینه ۱»

اندازه کار انجام شده روی گاز، برابر با مساحت سطح داخل چرخه است، یعنی:

$$|W| = S_{abcd} = (3 \times 10^5 - 2 \times 10^{-3}) - (6 \times 10^{-3} - 2 \times 10^{-3}) \\ = 800 \text{ J}$$

چون چرخه در صفحه $P - V$ پادساعتگرد است، W مثبت خواهد بود:

$$W = +800 \text{ J}$$

(فیزیک - ترمودینامیک - صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

(کتاب زرد)

«۶۰- گزینه ۳»

با توجه به تشابه دو مثلث و این نکته که نسبت مساحت آنها برابر با مجدد نسبت

تشابه آنهاست، داریم:

$$\frac{P_1 V_2}{P_1 V_1} = \left(\frac{V_2}{V_1}\right)^2 \quad \frac{V_2 = 2 / 5 V_1}{P_1 V_1} \rightarrow \frac{P_2 V_2}{P_1 V_1} = (2 / 5)^2 = 6 / 25$$

از طرفی می‌دانیم که:

$$\frac{T_B}{T_A} = \frac{P_2 V_2}{P_1 V_1} = 6 / 25$$

(فیزیک - ترمودینامیک - صفحه‌های ۷۸ تا ۷۹)

(کتاب زرد)

«۵۶- گزینه ۲»

ابتدا جرم آب را محاسبه می‌کنیم:

$$m = \rho V \quad \rho = 1000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} \quad V = 3 \text{ m}^3 \rightarrow m = 3 \times 10^3 \text{ kg}$$

بازده یک پمپ نسبت توان خروجی به ورودی آن است.

$$P_{\text{خروجی}} = \frac{mgh}{t} = \frac{3 \times 10^3 \times 10 \times 24}{60}$$

$$P_{\text{خروجی}} = 12 \times 10^3 \text{ W}$$

$$Ra = \frac{P_{\text{خروجی}}}{P_{\text{ورودی}}} \times 100 = \frac{12 \times 10^3}{2 \times 10^4} \times 100 = 6 \times 10^{-1} \times 100 = 60$$

(فیزیک - کار، انرژی و توان - صفحه‌های ۷۳ تا ۷۶)

(کتاب زرد)

«۵۷- گزینه ۴»

گرمای لازم برای تبدیل 200 g یخ -10°C به 20°C به 20°C یخ صفر درجه

سلسیوس برابر است با:

$$Q_1 = m c \Delta \theta \rightarrow 0 / 2 \times 2100 \times 10 = 4200 \text{ J}$$

زمان لازم برای دادن این مقدار گرما به یخ برابر است با:

$$Q_1 = Pt_1 \rightarrow 4200 = 210 \times t_1 \rightarrow t_1 = 20 \text{ s}$$

گرمای لازم برای ذوب یخ برابر است با:

$$Q_2 = mL_F \rightarrow Pt_2 = mL_F \rightarrow 210 t_2 = 0 / 2 \times 336 \times 10^3 \\ \rightarrow t_2 = 320 \text{ s}$$

و زمان لازم برای رساندن دمای آب صفر درجه سلسیوس به آب 10°C برابر است

با:

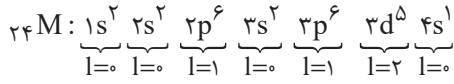
$$Q_3 = m \Delta \theta \rightarrow 210 t_3 = 0 / 2 \times 4200 \times 10 \rightarrow t_3 = 40 \text{ s}$$

(فیزیک - دما و گرمایی - صفحه‌های ۹۶ تا ۹۷)

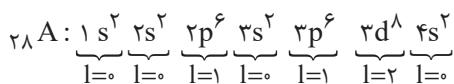

در جدول تناوبی قرار دارد.
(شیمی ا- کیهان زادگاه الفبای هستی - صفحه‌های ۵۲۳ و ۳۵)

۶۴- گزینه «۱»
(مشابه سراسری قارچ از کشور تبریز ۹۹)
آرایش الکترونی دو عنصر M_{24} و A_{28} به صورت زیر است:

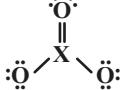

$\rightarrow [1=12]$ تعداد الکترون‌های با $=1$
 $[1=12]$ تعداد الکترون‌های با $=0$ یا $=2$

$\rightarrow [1=12]$ تعداد الکترون‌های با $=1$
 $[1=16]$ تعداد الکترون‌های با $=0$ یا $=2$

عنصر M دارای ۶ الکترون ظرفیتی است. X_{16} در گروه ۱۶ جدول تناوبی قرار دارد و این عنصر هم در لایه ظرفیت خود ۶ الکترون دارد؛ در حالی که در لایه ظرفیت ۷، ۵ الکترون دیده می‌شود. عنصر X می‌تواند ترکیب XO_3 را تولید کند که ویژگی ذکر شده در مورد O_3 صدق می‌کند.

(شیمی ا- ترکیبی - صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳، ۳۸، ۴۱، ۴۰ و ۵۵)

(سیدر، هاشمی، هکبری)

۶۵- گزینه «۲»
بررسی گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱»: این نسبت در هر دو ترکیب برابر است.
گزینه «۲»: کاتیون Cr^{3+} در ترکیب $CrCl_3$ با اکسیژن، اکسیدی با فرمول Cr_2O_3 تشکیل می‌دهد.
گزینه «۳»: PCl_3 را فسفر تریکلرید و N_2O_3 را دی‌نیتروژن تری‌اکسید می‌نامند.

(شیمی ا- در پایی گازها در زندگی - صفحه‌های ۵۵ تا ۵۸)

۶۶- گزینه «۳»
(میلاد شیخ‌الاسلامی)

با استفاده از رابطه زیر می‌توان حجم ثانویه را محاسبه کرد:

$$\frac{P_1 V_1}{T_1} = \frac{P_2 V_2}{T_2} \Rightarrow \frac{P \times (h \times A)}{T_1} = \frac{P \times (h_2 \times A)}{T_1 + 75 T_1}$$

$$\Rightarrow h_2 = \frac{h}{75}$$

بر اساس معادلات بالا ارتفاع پیستون کمتر شده است، پس پیستون به سمت پایین حرکت کرده است.
برای محاسبه درصد تغییرات داریم:

$$\frac{-h / 25h}{h} \times 100 = -25\% \quad \text{درصد تغییرات}$$

علامت منفی نشان دهنده کاهش حجم می‌باشد، پس حجم جدید، ۷۵ درصد حجم اولیه است.

(شیمی ا- در پایی گازها در زندگی - صفحه‌های ۷۶ تا ۸۰)

شیمی (۱)

۶۱- گزینه «۳»
(امیرمحمد کنگرانی)
زیرلایه‌ای با $n+1=5$ و $n+1=4$ به ترتیب زیرلایه‌های « $5s$ »، « $4p$ » و « $3d$ » و « $4s$ » هستند.

اگر در یون X^{2+} تعداد الکترون‌ها در $n+1=5$ دو برابر تعداد الکترون‌ها در $n+1=4$ باشد، آرایش الکترونی آن به صورت زیر است:
 $X^{2+}: 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^1 4s^2 4p^6$
پس عنصر X ، عنصر Sr است و ۱۰ الکترون در زیرلایه‌های s خود دارد. عناصر گروه دوم جدول تناوبی (مانند Sr) نمی‌توانند یون پایدار X^{2+} تولید کنند، به همین دلیل در ترکیبی با فرمول شیمیایی X_2O نمی‌تواند متعلق به گروه دوم جدول تناوبی باشد.
(شیمی ا- ترکیبی - صفحه‌های ۷، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۲۷، ۳۱، ۳۴، ۳۹، ۵۵ و ۵۸)

«۶۲- گزینه «۴»

(پیمان فواہوی‌مهر)
عنصر B ، تکنسیم (Tc_{99}) است که در دوره پنجم برای آن جرم اتمی میانگین تعريف نمی‌شود.

بررسی گزینه‌ها:
(۱) عدد اتمی D برابر ۴۵ است که با عدد اتمی گاز نجیب آرگون (Ar_{18})، ۲۷ واحد اختلاف دارد.

(۲) عدد اتمی A برابر ۴۲ است که عنصر Si_{14} (دارای یک سوم عدد اتمی A) در گروه ۱۴ جدول تناوبی قرار دارد.

(۳) در Tc_{99} نسبت شمار نوترون‌ها به پروتون‌ها کوچکتر از $1/5$ است.
(۴) عنصر E با عدد اتمی ۴۶ در گروه ۱۰ جدول تناوبی قرار دارد. عنصر آهن (Fe_{26}) فراوان‌ترین عنصر در کره زمین است و در گروه ۸ و دوره ۴ جدول تناوبی قرار دارد.

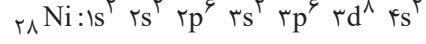
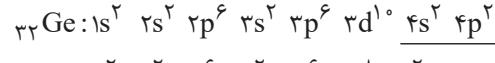
(شیمی ا- ترکیبی - صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳، ۳۸، ۴۱، ۴۰ و ۵۵)

«۶۳- گزینه «۱»

بررسی عبارت‌ها:
عبارت «آ»: زیرلایه‌های $4f$ ، $5d$ ، $6p$ و $7s$ دارای $n+1=7$ و $n+1=3$ دارای $2p$ و $3s$ زیرلایه‌های هستند.

عبارت «ب»: در آزمایش شعله، لیتیم و ترکیب‌های آن دارای رنگ شعله قرمز هستند. نئون که دومین گاز نجیب جدول تناوبی است، در تابلوهای تبلیغاتی برای تولید نور سرخ فام استفاده می‌شود.

عبارت «پ»: با توجه به آرایش الکترونی دو اتم Zr مانیم و Ni کل، شمار الکترون‌های ظرفیت Zr مانیم و تعداد زیرلایه‌های پر شده در آرایش الکترونی اتم Ni یک به ترتیب برابر با ۴ و ۶ است:

عبارت «ت»: نخستین عنصر دسته p و ششمین عنصر دسته d به ترتیب بور و آهن با عدد اتمی ۵ و ۲۶ هستند، پس میان این دو عنصر، ۲۰ عنصر

گزینه «۳»: مطابق اعداد گزارش شده در کتاب درسی نقطه جوش ترکیب‌های آب، اتانول و استون به ترتیب برابر 100 ، 78 و 56 درجه سلسیوس است، پس اختلاف نقطه جوش این ترکیب‌ها یکسان و برابر با 22°C است.

گزینه «۴»: انحراف ترکیب X به سمت میله شیشه‌ای باردار نشان‌دهنده قطبی بودن آن است. تمامی ترکیب‌های هیدروژن‌دار گروه‌های 16 ، 15 و 17 جدول دوره‌ای نیز قطبی بوده و همانند مولکول X در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کنند.

(شیمی - آب، آهنج زنگی - صفحه‌های ۱۰۷ تا ۱۰۸)

شیمی (۱) - سوالات آشنا

(کتاب زرده)

۶۱ - گزینه «۱»

با توجه به آن که اختلاف شمار نوترون و الکترون از قدر مطلق بار یون بزرگ‌تر است پس می‌توان $n - e = 9$ را در نظر گرفت.

$$\begin{cases} n - e = 9 \\ n + p = 79 \Rightarrow \begin{cases} n - (p + 2) = 9 \\ n + p = 79 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} n - p = 11 \\ n + p = 79 \end{cases} \Rightarrow p = 34 \\ e = p + 2 \end{cases}$$

عدد اتمی آن برابر 34 بوده و عنصر مورد نظر در دوره چهارم جای دارد.

(شیمی - کیهان زادگاه الفبای هستی - صفحه‌های ۵، ۶، ۱۰ و ۱۳۰ تا ۱۳۳)

(کتاب زرده)

۶۲ - گزینه «۳»

تنها عبارت دوم نادرست است.
طبق شکل صفحه ۲۰ کتاب درسی شیمی دهم، انرژی نور بنفس از نور زرد بیشتر است.

(شیمی - کیهان زادگاه الفبای هستی - صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱)

(کتاب زرده)

۶۳ - گزینه «۲»

عناظ A، M و X به ترتیب، ^{27}Co ، ^{28}Ni و ^{34}Se هستند.
عبارت‌های اول و پنجم نادرست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول: ^{28}Ni در گروه 10 جدول تناوبی جای دارد.

عبارت دوم: هر سه اتم در زیرلایه $4s$ خود، 2 الکترون دارند.

عبارت سوم: آرایش الکترونی $^{34}\text{Se}^{-} : 3s^2 3p^6 3d^2 4s^2$ به ^{36}Kr می‌رسد و همه زیر لایه‌های الکترونی اشغال شده، پر شده‌اند.

عبارت چهارم: در زیرلایه $3d$ عنصرهای Co و Ni به ترتیب 7 و 8 الکترون وجود دارد.

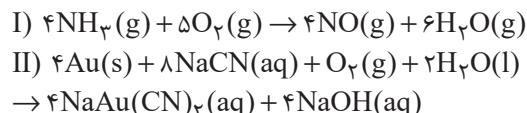
عبارت پنجم: ایزوتوپ‌های یک عنصر عدد اتمی یکسان و عدد جرمی متفاوت دارند.

(شیمی - کیهان زادگاه الفبای هستی - صفحه‌های ۵، ۶، ۱۰ و ۲۷ تا ۲۹)

(احسان پنهان‌شهر)

۶۷ - گزینه «۲»

واکنش‌ها را موازن می‌کنیم:

بررسی گزینه‌ها:

(۱) مجموع ضرایب استوکیومتری مواد گازی در واکنش (I) برابر 19 و

مجموع ضرایب استوکیومتری مواد محلول در آب در واکنش (II) برابر 16 است.

(۲) فلز Fe به عنوان کاتالیزگر در تولید NH_3 در فرایند هابر به کار می‌رود.

(۳) مجموع ضرایب استوکیومتری مواد نیتروژن‌دار در واکنش (I) با ضریب استوکیومتری NaCN در واکنش (II) یکسان و برابر با 8 است.

(۴) گاز O_2 دومین گاز فراوان هواکره در هوای پاک و خشک است.

(شیمی - ردپای گازها در زنگی - صفحه‌های ۵، ۶، ۸۱ و ۸۲ تا ۸۳)

(ممدرضا پورپاور)

۶۸ - گزینه «۲»

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت «آ»: لازم است نمک Na_3PO_4 محلول در آب بوده و نمک $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$ به صورت رسوب باشد.

عبارت «ب»: برای شناسایی یون Cl^- لازم است رسوب AgCl در فراورده‌های واکنش موجود باشد.

عبارت «ت»: واکنش نوشته شده باید بر عکس باشد. ضمن آنکه نمکی محلول در آب بوده و AgCl در آب نامحلول خواهد بود.

(شیمی - آب، آهنج زنگی - صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱)

(میلاد شیخ‌الاسلامی)

۶۹ - گزینه «۳»

بررسی گزینه‌ها:

(۱) فرایند اتحال ید در هگزان از نوع اتحال مولکولی است و ساختار مولکول‌های حل شونده دچار تغییر نمی‌شود اما اتحال نمک‌ها در آب مانند اتحال سدیم کلرید در آب به صورت یونی بوده و ساختار حل شونده تغییر می‌کند.

(۲) جاذبه جدید ایجاد شده میان یون‌های حل شونده و مولکول‌های آب است که همان جاذبه یون-دوقطبی بوده که از جاذبه حل خالص و حل شونده خالص قوی‌تر است.

(۳) باریم سولفات در آب نامحلول است، پس عبارت نوشته شده نادرست است. زیرا یک مول باریم سولفات نمی‌تواند در دمای اتاق در 10°C گرم آب حل شود.

(شیمی - آب، آهنج زنگی - صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱)

(سعید تیزرو)

۷۰ - گزینه «۴»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مولکول‌های H_2S و H_2O مدل فضایی‌کن و ساختار لوویس مشابهی داشته و هر دو به دلیل قطبی بودن در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کنند؛ در حالی که H_2S در دما و فشار اتاق به حالت گاز و H_2O به حالت مایع است.

گزینه «۲»: مطابق متن کتاب درسی درست است.

$$\frac{۰/۶\text{mol}}{۰/۴\text{L}} = ۱/۵\text{mol.L}^{-۱}$$

(شیمی ا- آب، آهنج زنگی - صفحه های ۸۷ تا ۸۹ و ۹۳ تا ۹۵)

(کتاب زرد)

۷۸ - گزینه «۱»

قسمت اول:

$$۲۱۰\text{mgMgCO}_۳ \times \frac{۱\text{g}}{۱۰۰\text{mg}} \times \frac{۱\text{mol MgCO}_۳}{۸۴\text{gMgCO}_۳} \times \frac{۱\text{mol H}_۲\text{SO}_۴}{۱\text{mol MgCO}_۳} \\ \times \frac{۹۸\text{g H}_۲\text{SO}_۴}{۱\text{mol H}_۲\text{SO}_۴} = ۰/۲۴۵\text{g H}_۲\text{SO}_۴ \\ ۰/۲۴۵\text{g H}_۲\text{SO}_۴ \times ۱۰\text{mL} = ۲/۴۵\text{g H}_۲\text{SO}_۴$$

محلول

قسمت دوم:

$$\frac{۰/۲۴۵}{\frac{n}{V}} = \frac{۹۸}{\frac{۱}{۱۰۰}} = ۰/۲۵\text{mol.L}^{-۱}$$

(شیمی ا- آب، آهنج زنگی - صفحه های ۹۱ تا ۹۰)

(کتاب زرد)

۷۹ - گزینه «۱»

انحلال پذیری نمک در دمای ۷۵°C و ۰°C به ترتیب ۵۰ و تقریباً ۳۷ گرم نمک است؛ بنابراین می‌توان نوشت:

$$S = \frac{\Delta S}{\Delta \theta} \times \theta + b = \frac{۱۳}{۷۵} \theta + b \Rightarrow \frac{۱۳}{۷۵} \simeq ۰/۱۷$$

S افزایش یافته است، پس ضریب θ مثبت می‌باشد.

(شیمی ا- آب، آهنج زنگی - صفحه های ۱۰۳ تا ۱۰۰)

(کتاب زرد)

۸۰ - گزینه «۳»

بررسی تمام گزینه‌ها:

۱) پلاسیده شدن خیار تازه در آب شور، به دلیل عبور آب از دیواره یاخته‌ها در خیار تازه (محیط رقیق) و ورود به محلول آب نمک (با غلظت بالاتر نمک) است. این پدیده، نمونه‌ای از فرایند اسمز است.

۲) متورم شدن زردآلوي خشک در آب، به دلیل ورود آب به ساختار زردآلوي است. زیرا مولکول‌های آب از محیط رقیق با گذر از روزنه‌های دیواره سلولی به محیط غلیظ می‌روند. این پدیده نیز، نمونه‌ای از فرایند اسمز است.

۳) تنه‌نشین شدن گل و لای در دریاچه‌ها، ارتباطی به پدیده اسمز ندارد.

۴) نگهداری طولانی مدت گوشت و ماهی در نمک نیز نمونه دیگری از فرایند اسمز است. زیرا آب موجود در این مواد غذایی از محیط رقیق به محیط غلیظ منتقل می‌شود.

(شیمی ا- آب، آهنج زنگی - صفحه های ۱۱۷ تا ۱۱۹)

عبارت (ت):

(کتاب زرد)

مطابق قانون پایستگی جرم، جرم مواد در دو سوی معادله یکسان است نه شمار مولکول‌ها (دلیل نادرستی گزینه «۲») در موازنه واکنش‌های شیمیایی، ضریب استوکیومتری مواد نمی‌تواند کسری باشد. (دلیل نادرستی گزینه «۳»)

قهوهای شدن شکر سفید براثر گرما یک تغییر شیمیایی است. (دلیل نادرستی گزینه «۴»)

(شیمی ا- ردپای گازها در زنگی - صفحه های ۶۲ تا ۶۵)

۷۴ - گزینه «۱»

طبق شکل کتاب درسی ۰٪ از پرتوهای فرابنفش تابیده شده به زمین توسط لایه اوزون جذب شده است.

(کتاب زرد)

همچنین شمار مولکول‌ها نیز در دو نمونه گاز با هم برابر است؛ بنابراین نسبت a به c در هر دو با هم برابر است.

در شرایط STP حجم هر دو نمونه گاز برابر است؛

$$\frac{۰/۵\text{mol}}{۱\text{ذره}} \times \frac{۰/۵\text{mol}}{۱\text{ذره}} = ۰/۵\text{mol N}_۲$$

$$\frac{۰/۵\text{mol}}{۱\text{ذره}} \times \frac{۰/۵\text{mol}}{۱\text{ذره}} = ۰/۵\text{mol CO}_۲$$

همچنین شمار مولکول‌ها نیز در دو نمونه گاز با هم برابر است.

در شرایط STP حجم هر دو نمونه گاز برابر است؛

$$\frac{۰/۵\text{mol}}{۱\text{گاز}} \times \frac{۰/۵\text{mol}}{۱\text{گاز}} = ۱۱/۲۰\text{L}$$

$$\frac{\text{جرم}}{\text{CO}_۲} = \frac{۰/۵ \times ۲۸}{۰/۵ \times ۴۴} \simeq ۰/۶۴$$

$$\frac{۰/۵\text{mol}}{۱\text{L}} = ۰/۵\text{mol.L}^{-۱}$$

$$\frac{۰/۵\text{mol}}{۱\text{L}} = ۰/۵\text{mol.L}^{-۱}$$

(شیمی ا- ردپای گازها در زنگی - صفحه های ۷۶ تا ۷۰)

۷۶ - گزینه «۳»

شمار مول N₂ و CO₂ برابر است؛

$$\frac{۰/۵\text{mol}}{۱\text{ذره}} \times \frac{۰/۵\text{mol}}{۱\text{ذره}} = ۰/۵\text{mol N}_۲$$

$$\frac{۰/۵\text{mol}}{۱\text{ذره}} \times \frac{۰/۵\text{mol}}{۱\text{ذره}} = ۰/۵\text{mol CO}_۲$$

همچنین شمار مولکول‌ها نیز در دو نمونه گاز با هم برابر است.

در شرایط STP حجم هر دو نمونه گاز برابر است؛

$$\frac{۰/۵\text{mol}}{۱\text{گاز}} \times \frac{۰/۵\text{mol}}{۱\text{گاز}} = ۱۱/۲۰\text{L}$$

$$\frac{\text{جرم}}{\text{CO}_۲} = \frac{۰/۵ \times ۲۸}{۰/۵ \times ۴۴} \simeq ۰/۶۴$$

$$\frac{۰/۵\text{mol}}{۱\text{L}} = ۰/۵\text{mol.L}^{-۱}$$

$$\frac{۰/۵\text{mol}}{۱\text{L}} = ۰/۵\text{mol.L}^{-۱}$$

(شیمی ا- ردپای گازها در زنگی - صفحه های ۷۶ تا ۷۰)

۷۷ - گزینه «۳»

بررسی عبارت‌ها:

$$\left. \begin{array}{l} \text{عبارت (آ):} \\ \text{Sc}_۲(\text{SO}_۴)_۳ = \text{مجموع شمار اتم‌ها} \Rightarrow ۱۷ \end{array} \right\} \Rightarrow ۲۰ - ۱۷ = ۳$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{عبارت (ب): درصد جرمی یون سدیم از یون پتانسیم در آب دریا بیشتر است.} \\ (\text{NH}_۴)_۳\text{PO}_۴ = \text{مجموع شمار اتم‌ها} \Rightarrow ۲۰ \end{array} \right\} \Rightarrow ۲۰ - ۱۷ = ۳$$

عبارت (ب): درصد جرمی یون سدیم از یون پتانسیم در آب دریا بیشتر است.

عبارت (پ):

$$\frac{۱۰\text{gNaOH}}{۵۰\text{g محلول}} \times \frac{۱\text{mol NaOH}}{۱۰\text{g محلول}} \times \frac{۱\text{mol NaOH}}{۴\text{g NaOH}} \\ = ۱/۲۵ \times ۱۰^{-۳} \text{mol NaOH}$$